

Informationsbroschyr

Nordea Swedish Bond Stars

Denna informationsbroschyr avser Nordea Swedish Bond Stars (Fonden), som är en Sverigeregistrerad värdepappersfond.

Informationsbroschyren består av följande delar:

1. Fondspecifik information
2. Allmän information
3. Information relaterad till fondens egenskaper gällande miljö och socialt ansvar, i enlighet med EU:s förordning 2019/2088 om hållbarhetsrelaterade upplysningar som ska lämnas inom den finansiella tjänstesektorn

Important information for US Persons

The services and products of Nordea Funds Ltd may not be directly or indirectly offered or sold in the United States of America. US Persons may not subscribe for units in the investment funds managed by Nordea Funds Ltd in any of the Nordic countries where the management company and its branches are located.

The term US Person, for the purpose of this Prospectus, means "U.S. Person" as defined by Rule 902 of Regulation S, and does not include any "Non-United States person" as used in Rule 4.7 under the U.S. Commodity Exchange Act, as amended.

"U.S. Person" as defined by Rule 902 of Regulation S includes, but is not limited to: (i) any natural person resident in the United States of America; (ii) any partnership or corporation organised or incorporated under the laws of the United States of America; (iii) any estate of which any executor or administrator is a US Person; (iv) any trust of which any trustee is a US Person; (v) any agency or branch of a non-US entity located in the United States of America; (vi) any non-discretionary account or similar account (other than an estate or trust) held by a dealer or other fiduciary for the benefit or account of a US Person; (vii) any discretionary account or similar account (other than an estate or trust) held by a dealer or other fiduciary organised, incorporated, or (if an individual) resident in the United States of America; and (viii) any partnership or corporation if: (1) organised or incorporated under the laws of any foreign jurisdiction; and (2) formed by a US person principally for the purpose of investing in securities not registered under the Securities Act, unless it is organised or incorporated, and owned, by accredited investors (as defined under Rule 501a under the Securities Act) who are not natural persons, estates or trusts.

Informationsbroschyren är upprättad i enlighet med lagen (2004:46) om värdepappersfonder och Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2013:09) om värdepappersfonder.

Fondspecifik information

Förvaltare

Fonden förvaltas av Nordea Funds Ab (förvaltningsbolag), nedan kallat Fondbolaget.

Mål och placeringsinriktning

Fondens målsättning är att ge andelsägarna en långsiktig värdeökning.

Fonden är en aktivt förvaltat räntefond med fokus på svenska obligationer.

Fondens medel får placeras i överlåtbara värdepapper, penningmarknadsinstrument, fondandelar, konto hos kreditinstitut och derivatinstrument.

Mer specifikt investerar Fonden minst 75 procent av Fondens värde i obligationer, skuldförbindelser och andra räntebärande instrument utgivna eller garanterade av såväl staten, kommuner, landsting och myndigheter i Sverige, som av finansiella företag och andra utgivare som är listade, har säte eller bedriver en majoritet av verksamheten i Sverige.

Vidare får Fonden investera i obligationer, skuldförbindelser och andra räntebärande instrument utgivna eller garanterade av såväl stater eller lokala myndigheter och överstatliga institutioner i Europa, som av finansiella företag och andra utgivare som är listade, har säte eller bedriver en majoritet av verksamheten i europeiska länder.

Fonden investerar i obligationer, skuldförbindelser och andra räntebärande instrument som är denominerade i SEK eller andra europeiska valutor.

Investeringar sker med särskilt fokus på miljömässiga, sociala och ägarstyrningsaspekter.

Fonden får investera maximalt 10 procent av Fondens värde i fondandelar i andra fonder.

Fondens medel får placeras i andra fonder som har annan investeringsstrategi eller restriktion.

Fonden kan placera mer än 35 procent av Fondens medel i obligationer och andra skuldförbindelser som emitterats och/eller garanterats av svenska staten eller svenska bolåneinstitutet.

En majoritet av Fondens räntebärande värdepapper ska, förutom de utgivna eller garanterade av svenska staten, ha ett långsiktigt kreditbetyg av minst BBB-, Baa3 (eller motsvarande). Har inte instrumentet något kreditbetyg bevakas utgivarens kreditbetyg.

Externa kreditbetyg ska inte utgöra det enda kriteriet vid investeringar i räntepapper och vid bedömningen av kreditvärdigheten tas hänsyn även till andra faktorer som påverkar den samlade risken. Efter en intern bedömning av Fondbolaget kan Fonden även investera i räntepapper som saknar externa kreditbetyg.

Fondens duration (Macaulay) ska vara inom intervallet 0-3 år.

Fonden får använda derivatinstrument som ett led i placeringsinriktningen för att hantera risker, främja en

effektiv portföljförvaltning och som möjlighet till ökad avkastning.

Fondens basvaluta är SEK.

Majoriteten av Fondens valutaexponering är säkrad mot basvalutan, även om Fonden också kan vara exponerad (genom investeringar eller likvida medel) mot andra valutor.

Fondens medel får placeras på reglerad marknad inom EES eller motsvarande marknad utanför EES samt annan marknad inom eller utom EES som är reglerad och öppen för allmänheten.

Hållbarhetsrelaterad information

Fonden placerar delvis i hållbara investeringar. Fonden beaktar huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer. Fonden främjar miljörelaterade och/eller sociala egenskaper i enlighet med artikel 8 i SFDR, EU:s förordning om hållbarhetsrelaterade upplysningar.

Ytterligare hållbarhetsrelaterade upplysningar finns i bilagan sist i den här informationsbroschyren och i Policyn för ansvarsfulla investeringar som finns tillgänglig på:

www.nordeafunds.com

Målgrupp

Fonden består av en värdepappersportfölj för investerare intresserade av kapitaltillväxt, pensionssparande eller liknande investeringsändamål.

Den rekommenderade innehavstiden för Fonden är minst 3 år om Fonden är det enda eller största innehavet för investeraren. Den rekommenderade innehavstiden är främst baserad på den historiska volatiliteten i Fondens underliggande investeringar och är inte direkt tillämplig om den används i en portfölj baserad på investerarens riskprofil. Fonden är inte avsedd för kortsiktig investering.

Fonden är avsedd för investerare som godkänner och förstår att värdet på Fonden är kopplat till värdet på de underliggande tillgångarna, kommer att variera över tid och att det investerade kapitalet kan minska i värde helt eller delvis. Att investera i Fonden kräver ingen särskild kunskap om finansmarknaden eller finansiella instrument.

Fonden kan vara lämplig för investerare som:

- är ute efter en värdeutveckling.
- vill investera i en fond med miljörelaterade och/eller sociala egenskaper och som beaktar huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer och kommer att ha en minimiandel hållbara investeringar.
- är intresserade av exponering mot svenska obligationer.
- vill minimera valutarisk i basvalutan.

Riskinformation

Sparande i fonden innebär ett visst mått av risktagande som kan påverka avkastningen.

Nordeas fonder är riskklassificerade i enlighet med den europeiska standarden för riskklassificering. Vi har klassificerat Fonden som 2 av 7, dvs. en låg riskklass.

Här bedöms de eventuella förlusterna till följd av framtida resultat ligga på en låg nivå.

Läs avsnittet Risk i delen Allmän information noga innan du investerar i fonden med särskilt fokus på följande:

- Koncentrationsrisk
- Kreditrisk
- Risk förknippad med säkerställda obligationer
- Ränterisk

Riskbedömningsmetod

Värdet på Fondens derivatkontrakt får inte överstiga det totala värdet av fondförmögenheten. Det sammanlagda värdet på Fondens värdepapper, penningmarknadsinstrument och derivatkontrakt beräknas med hjälp av åtagandemetoden och kontrolleras dagligen.

Integrering av hållbarhetsrisker

Hållbarhetsrisker är inkluderade i investeringsbeslutsprocessen tillsammans med traditionella finansiella faktorer, såsom risk och nyckeltal för värdering, när portföljen sätts samman och övervakas.

En utökad analys kring frågor som rör miljö, socialt ansvar och bolagsstyrning utförs för varje finansiellt instrument i Fonden och är inkluderad i investeringsbeslutsprocessen tillsammans med traditionella finansiella faktorer, såsom risk och nyckeltal för värdering, när portföljen sätts samman och övervakas.

Hållbarhetsrisk kan på ett betydande sätt öka volatiliteten på Fondens avkastning.

Exkludering av vissa sektorer och/eller finansiella instrument från det investerbara universet förväntas minska fondens hållbarhetsrisk. Fondens hållbarhetsrisk sänks ytterligare genom den utökade ESG-analys som är specifik för Fonden. Omvänt kan sådana exkluderingar öka koncentrationsrisken i Fonden, vilket i sig kan leda till högre volatilitet och större risk för förlust.

Historisk avkastning

För information om den historiska avkastningen för Fonden och dess jämförelseindex, se i dokumentet Tidigare resultat via en länk i Fondens faktablad och i länkarna nedan för:

[Andelsklass A-A](#)

[Andelsklass B-I](#)

Observera att en fonds historiska avkastning inte är en garanti för framtida avkastning. Värdet på dina fondandelar kan både öka och minska till följd av marknadens utveckling och det är säkert att du får tillbaka hela det insatta kapitalet.

Avgifter

Insättnings- och uttagsavgift

Insättning och uttag i Fonden är inte förknippad med några avgifter.

Förvaltningsavgift

Nuvarande förvaltningsavgift för andelsklass A-A är 0,30 procent. Nuvarande förvaltningsavgift för andelsklass B-I är 0,20 procent. Enligt fondbestämmelserna kan förvaltningsavgiften uppgå till maximalt 1 procent per år.

Överlåtelseavgift

Vid överlåtelse av fondandelar kan en avgift motsvarande högst 1 procent av värdet på fondandelarna utgå.

Andelsklasser och insättningsbelopp

Utdelande och icke-utdelande andelsklasser

Fonden består av följande andelsklasser:

A Icke-utdelande andelsklass. Minsta belopp för sparande i andelsklassen är 100 SEK vid månadssparande eller första engångsinsättning om regelbundet sparande inte ska ske. (A-A)

B Icke-utdelande andelsklass. Minsta första teckningsbelopp 1 miljon SEK (B-I)

Fonden består av andelsklasser vilket innebär att värdet av en fondandel i en andelsklass kan skilja sig från värdet av en fondandel från en annan andelsklass.

Varje andelsklass har tilldelats en beskrivande förkortning (exempelvis A-A, A-I, A-C etc.). Se i delen Allmän information i den här informationsbroschyren för vidare information.

En andelsägare kan inte med samma medel samtidigt uppfylla villkoren för två olika andelsklasser. Detta innebär att i det fall en andelsägare inte längre uppfyller de särskilda villkoren för distribution i en andelsklass så omförs andelsägarens andelar till en andelsklass utan särskilda villkor för distribution. Samtliga omföringar görs utan förändring av utdelningsvillkor. Det ovan nämnda gäller oavsett om andelsägarens innehav är direkt- eller förvaltarregistrerat (i ett eller flera led) hos Fondbolaget.

Utdelning

Fonden lämnar ingen utdelning.

Jämförelseindex

Fondens jämförelseindex är OMRX Mortgage Bond Index 1-3Y.

Fonden kan placera i värdepapper som inte ingår i indexet om möjligheter därigenom ges att öka avkastningen. Placeringsstrategin innebär att avvikelser i risk och avkastning kan förekomma jämfört med index. Aktivitetsgraden i förvaltningen av Fonden följs upp genom måttet aktiv risk.

Aktivitetsgrad

Fondens jämförelseindex ska ge en relevant bild av Fondens långsiktiga strategiska investeringsinriktning med avseende på risk, avkastning och val av tillgångsslag.

Fondens aktiva risk var 0,4 procent vid utgången av 2023. Fondens avkastning har under året avvikit från index främst på grund av allokeringen i företagsobligationer samt en något lägre ränteduration under andra halvåret.

År	Aktiv risk, 2 år, %
2023-12-31	0,4
2022-12-31	-
2021-12-31	-
2020-12-31	-
2019-12-31	-
2018-12-31	-
2017-12-31	-
2016-12-31	0,2
2015-12-31	0,2
2014-12-31	0,1

Fonden har inte jämförts mot index under perioden 3 mars 2017 - 26 februari 2021. Fondens jämförelseindex före denna period var OMRX T-Bill.

Administratör av jämförelseindex

Enligt EU-regler måste en tredjelands indexadministratör godkännas och registreras hos ESMA senast 31 december 2025. OMRX Mortgage Bond Index 1-3Y tillhandahålls av en administratör som ännu inte registrerats hos ESMA. Uppdaterad information om huruvida administratören registrerats kommer tillhandahållas så snart registrering skett, dock senast i den informationsbroschyr som upprättas efter 1 januari 2026

Fondbolaget har en plan för de åtgärder som ska vidtas om Fondens index upphör att tillhandahållas eller väsentligt förändras. Om administratören till nämnda index inte registreras hos ESMA inom föreskriven tid eller väsentligt förändras kommer Fondbolaget att uppdatera Fondens informationsbroschyr.

Startdatum

Den 22 januari 1988

Portföljförvaltare

Nordea Investment Management AB

Allmän information

Fondens rättsliga ställning

Fondens förmögenhet placeras i värdepapper och ägs gemensamt av fondens andelsägare, det vill säga de som gjort insättningar i fonden. Alla andelar i en fond, och om förekommande inom samma andelsklass, är lika stora och medför lika stor rätt till den egendom som ingår i fonden. Du kan lösa in och överlåta andelarna i en fond.

Fonderna ägs av andelsägarna, men förvaltas av Fondbolaget. Det innebär bland annat att Fondbolaget för register över alla som äger fondandelar och att Fondbolaget företräder andelsägarna i alla frågor som rör fonden samt utövar de rättigheter som härrör ur fonden. Fonden är inte en juridisk person och kan därför inte förvärva rättigheter eller ta på sig skyldigheter. Fonden är dock ett eget skattesubjekt.

För varje fond finns särskilda fondbestämmelser som är godkända av Finansinspektionen. Fondbestämmelserna innehåller villkoren för fondsparande. Vidare skall det för varje fond finnas ett faktablad och en informationsbroschyr.

Förvaringsinstitut

Fondens medel förvaras av ett förvaringsinstitut som enligt den huvudsakliga branschen är ett kreditinstitut. Fondens medel förvaras separat från andra fonders medel samt från Fondbolagets och förvaringsinstitutets medel. Fondbolagets medel hanteras skilt från fondens medel och fondens medel kan inte användas till att täcka Fondbolagets eller förvaringsinstitutets skulder. Fonden kan inte gå i konkurs, men värdet på fondandelen kan sjunka eller stiga beroende på marknadsläget.

Fondbolagets styrelse har utsett J.P. Morgan SE - Stockholm Bankfilial, org.nr 516406-1110, till förvaringsinstitut (Förvaringsinstitutet) för fondernas tillgångar enligt ett depåavtal inklusive senare ändringar (Depåavtalet).

Förvaringsinstitutet ska fullgöra sina uppgifter och skyldigheter avseende varje fond i enlighet med för gällande relevant fondlagstiftning och relevanta bestämmelser.

Depåavtalet gäller tills vidare och kan sägas upp av Fondbolaget med tre månaders varsel. Före utgången av de tre månaderna ska Fondbolaget tillkännage ett nytt förvaringsinstitut som uppfyller kraven i tillämplig fondlagstiftning och tillämpliga bestämmelser avseende värdepappersfonder, som övertar ansvaret för fondens förvaringstjänster från Förvaringsinstitutet och dit medel överförs. Tills en ersättare har utsetts ska Förvaringsinstitutet fortsätta att utföra tjänsterna som omfattas av Depåavtalet i enlighet med tillämplig lag.

Förvaringsinstitutet ansvarar för förvaring och ägarkontroll av fondernas tillgångar, övervakning och kontroll av penningflöde i enlighet med relevant lagstiftning och relevanta bestämmelser avseende värdepappersfonder. Vid genomförandet av sin roll som förvaringsinstitut agerar Förvaringsinstitutet

fristående från fonderna samt Fondbolaget, och endast i andelsägarnas intresse.

I enlighet med villkoren i depåavtalet och relevanta lagar och bestämmelser avseende värdepappersfonder, kan Förvaringsinstitutet, givet vissa förutsättningar och för att kunna fullgöra sina skyldigheter på ett effektivt sätt, delegera delar av eller samtliga av dess uppgifter till ett eller flera externa bolag, däribland andra depåbanker, som utses av Förvaringsinstitutet från tid till annan. Förvaring och ägarkontroll i enlighet med relevanta lagar och bestämmelser är de enda uppgifterna som får delegeras. Vid valet och utnämningen av en delegat ska Förvaringsinstitutet agera med all vederbörlig skicklighet, omsorg och aktsamhet som krävs enligt relevant reglering avseende värdepappersfonder för att säkerställa att Fondbolagets tillgångar endast anförtros till en delegat som kan erbjuda ett adekvat skydd. Förvaringsinstitutets ansvar påverkas inte på något sätt om förvaringen av vissa eller samtliga tillgångar delegeras till ett externt bolag.

Enligt praxis inom affärsområdet kan Förvaringsinstitutet från tid till annan anlita andra kunder, fonder eller andra externa bolag för förvaring och därtill hörande tjänster.

Från tid till annan kan uppstå intressekonflikter mellan Förvaringsinstitutet och de bolag till vilka förvaring har delegerats. Ett sådant bolag kan exempelvis vara ett närstående bolag till Förvaringsinstitutet som erbjuder en produkt eller tjänst till en fond och samtidigt har ekonomiska eller affärsmässiga intressen i dessa produkter eller tjänster. Bolaget kan även vara ett närstående bolag till Förvaringsinstitutet som erhåller ersättning för andra produkter eller tjänster med koppling till förvaring, exempelvis valutaväxling, utlåning av värdepapper, prissättning eller värdering. Om intressekonflikter uppstår ska Förvaringsinstitutet alltid uppfylla sina åtaganden enligt gällande lag. Delegering av en del eller alla tillgångar för förvaring hos tredje part påverkar inte Förvaringsinstitutets ansvar.

Aktuella lagstadgade uppgifter för placerare fås på begäran från Fondbolaget. Dessa omfattar uppgifter gällande Förvaringsinstitutets identitet, en beskrivning av dess arbetsuppgifter och intressekonflikter som kan uppstå, en beskrivning av förvaringsfunktioner som delegerats av Förvaringsinstitutet, listan över delegater och deras delegater.

Förvaringsinstitutet har ingen beslutanderätt över Fondbolagets placeringar i fondverksamheten. Förvaringsinstitutet är Fondbolagets leverantör och medverkar inte i framtagandet av detta dokument. Förvaringsinstitutet tar därför inget ansvar för att informationen i detta dokument är korrekt.

Regler för hantering av intressekonflikter

Vid förvaltningen av fonder skall Fondbolaget uteslutande handla i fondandelsägarnas gemensamma intresse. Detta innebär bland annat att Fondbolaget ska ha en rutin för att hantera intressekonflikter vilken har godkänts av Fondbolagets styrelse.

Principerna för att identifiera, förebygga och hantera intressekonflikter i Nordea Funds Ab, med filialer i Norge, Sverige och Danmark, finns tillgängliga för andelsägarna på de lokala hemsidorna. En fysisk kopia kan även beställas.

Om de organisatoriska och administrativa rutiner som Fondbolaget har infört inte är tillräckliga för att med rimlig säkerhet förhindra en potentiell intressekonflikt, ska Fondbolaget på ett tydligt sätt upplysa andelsägaren om intressekonfliktens allmänna art och/eller orsaken till den innan den aktuella tjänsten utförs.

Försäljning och inlösen av fondandelar

Begäran om försäljning och inlösen av fondandelar sker hos återförsäljaren för fonden, såsom ombud för Fondbolaget, genom begäran om insättning respektive uttag av aktuellt belopp på andelsägarens fondkonto. Sådan begäran kan med Fondbolagets och Förvaringsinstitutets medgivande även lämnas via telefon eller digitalt, i enlighet med de vid var tid gällande villkoren för dessa tjänster.

Öppna ett konto

Om du vill spara i någon av de fonder som finns tillgängliga via Nordeas kontor eller annan distributör öppnas ett konto åt dig. På kontot registreras, förutom ditt namn, din adress och ditt personnummer, det antal andelar du äger i fonden, vilka transaktioner du har gjort och värdet av innehavet enligt den senaste beräkningen.

Att innehavet är registrerat på ditt konto visar att du äger andelar i en viss fond. Det går inte att vara flera andelsägare om samma konto. Du ska kunna visa godkänd legitimation när du tar ut pengar från kontot eller på annat sätt förfogar över det. Detta sker enligt sedvanliga rutiner på Nordeas kontor och övriga återförsäljningsställen samt, om du är ansluten till Nordeas Internet- och telefontjänst, efter särskild överenskommelse. Förbehåll från kontohavarens sida om rätt för annan att disponera tillgodohavanden på kontot, eller annan föreskrift, ska göras med av banken avstämd formulering. Om det är en juridisk person som äger kontot ska du lämna handlingar som visar vem som har behörighet att förfoga över kontot. Om behörigheten ska ändras måste du anmäla det skriftligen till Nordeas kontor eller Internet- och telefontjänst.

Du kan pantsätta dina fondandelar eller överlåta dem till en namngiven person. Ingen pantsättningsavgift utgår.

Handel med fondandelar

Fondbolaget får utfärda fondandelar innan betalning tillförts fonden om det är säkerställt att betalning tillförts fonden inom den tidsfrist som normalt iakttas på marknaden. Olika distributörer kan ha olika metoder för att säkerställa betalning.

När du handlar med fondandelar sker det genom orderläggning dvs. du lägger en order om köp eller försäljning av andelar.

När du köper eller löser in andelar, beräknas värdet med det fondandelsvärde som fastställs för den bankdagen. Det innebär att du inte kan sätta limiter för priser vid andelsköp eller inlösen. Köp och inlösen

görs till dagens kurs förutsatt att uppdraget inkommer till banken före kl 15.30. Uppdrag inlämnade kl 15.30 eller därefter görs till påföljande bankdags kurs. I samband med svenska helgdagar måste, för vissa fonder, uppdraget inkomma till banken före kl 12.00. Uppdrag inlämnade kl 12.00 eller därefter görs till påföljande bankdags kurs. Information om kurser samt om de aktuella dagarna lämnas löpande på www.nordea.se/fonder.

När du löser in fondandelar gäller normalt två likvid-dagar, det vill säga du får pengarna först två dagar efter inlämnat uppdrag. Såväl del- som totaluttag förutsätter att det finns tillräckligt mycket likvida medel tillgängliga i fonden. Annars ska fonden sälja motsvarande innehav så att andelarna kan lösas in. Då beräknas inlösenkursen först efter att försäljningen av fondmedlen är genomförda.

Andelsklasser

Vissa fonder har fler andelsklasser. Andelsklasser kan skilja sig åt med avseende på minsta första insättningsbelopp, icke-utdelande eller utdelande och/eller särskilda villkor för distribution.

Beskrivande förkortning

Fonden har tilldelats en beskrivande förkortning. Det första ledet i beteckningen anger andelsklass. Har fonden inte andelsklasser betecknas den med "F" (Fond). Andra ledet i beteckningen anger kategori med skillnader i distribution och teckningsvillkor enligt tabellen nedan.

Beteckning	Villkor	Provision
A	Andelsägare som möter lägsta teckningsbelopp.	Ja
C	Andelsägare som uppfyller särskilda distributionsvillkor.	Nej
I	Andelsägare som möter lägsta initialt teckningsbelopp.	Ja

Värdering av fondinnehav

Fondens värde beräknas varje bankdag på så sätt att man från fondens tillgångar drar av fondens skulder.

Värderingstidpunkten är normalt kl. 16.00 svensk tid. Värdet beräknas emellertid inte de bankdagar då över 30 procent av fondens huvudsakliga marknadsplatser håller stängt och då marknadspriser inte är tillgängliga.

Värdet på fonden anges i SEK. Värdet på fondens valutadenominerade innehav konverteras till SEK enligt snittpriserna på internationella valutabankers senaste valutannoteringar.

Fondens tillgångar värderas till marknadsvärde.

Aktier och aktierelaterade överlåtbara värdepapper

Aktier och aktierelaterade överlåtbara värdepapper värderas i enlighet med de värderingsprinciper som Fondbolagets styrelse godkänt. I första hand genomförs värderingen enligt den senaste betalkursen före värderingstidpunkten.

Om dagens betalkurs saknas genomförs värderingen till den senaste köpkursen. Om sådana kurser inte kan erhållas eller bedöms ej tillförlitliga värderas värdepappret i fråga i enlighet med de värderingsprinciper som Fondbolagets styrelse godkännt.

För överlåtbara värdepapper som avses i 5 kap. 5 § LVF fastställs ett marknadsvärde på objektiva grunder enligt särskild värdering som baseras på uppgifter om senast betalt pris eller indikativ köpkurs från market-maker om sådan finns utsedd för emittenten. Om sådan uppgift inte föreligger eller av Fondbolaget bedöms som ej tillförlitlig, fastställs marknadsvärdet grundat på information från oberoende mäklare eller andra externa oberoende källor.

Penningmarknadsinstrument och övriga räntebärande värdepapper

Penningmarknadsinstrumenten värderas i enlighet med de värderingsprinciper som Fondbolagets styrelse godkännt. I första hand genomförs värderingen utifrån de marknadspriser (köpkurser eller mittkurser) som publicerats via marknadsinformationssystem.

Om tillförlitligt värde på ett penningmarknadsinstrument inte fås via marknadsinformationssystem, värderas penningmarknadsinstrumentet enligt den marknadsränta som närmast motsvarar den återstående löptiden utökad med en värdepappersspecifik riskpremie.

Obligationer värderas i enlighet med de principer som Fondbolagets styrelse godkännt utifrån de marknadspriser (köpkurser eller mittkurser) som publicerats via marknadsinformationssystem, eller om man inte får ett tillförlitligt värde för obligationen via marknadsinformationssystemen, värderas obligationerna enligt räntan för den period som närmast motsvarar den återstående löptiden utökad med en värdepappersspecifik riskpremie.

Riskpremien kan vara positiv eller negativ. Riskpremien fastställs per värdepapper och den beräknas utgående från informationskällor utanför Nordeakoncernen.

Andelar i värdepapper, specialfonder och fondföretag

Som marknadsvärde på fondandelar och andelar i fondföretag används det senast publicerade eller tillgängliga värdet på dem.

Derivatinstrument

Standardiserade derivat värderas till den senaste betalkurs som har noterats på marknaden för standardiserade derivat. Om senaste betalkurs inte finns tillgänglig, värderas de standardiserade derivaten enligt bästa information på marknaden, i enlighet med de värderingsprinciper som Fondbolagets styrelse godkännt.

Icke-standardiserade derivat värderas till ett värde som tillhandahålls av oberoende parter. Såvida inget marknadsvärde är tillgängligt för derivatinstrumenten genomförs värderingen i enlighet med de värderingsprinciper som Fondbolagets styrelse godkännt. Marknadsvärdet baseras på allmänt vedertagna värderingsmodeller, såsom Black & Scholes.

Placeringar på konto hos kreditinstitut

Placeringar på konto hos kreditinstitut värderas genom att den upplupna räntan läggs till kapitalet. Den upplupna räntan kan vara negativ.

Skulder

Skulder utgörs av:

- Ersättning till Fondbolaget.
- Ej erlagda likvider för köpta finansiella instrument.
- Eventuella skatter.

I den dagliga värderingen beräknas och beaktas de på fonden belöpande skulderna.

Värdet av en fondandel är fondens värde delat med antalet utestående andelar, med beaktande av de villkor som är förenade med respektive andelsklass.

Om den rådande prisnivån på marknaderna enligt Fondbolagets bedömning inte skulle vara tillförlitlig eller återspegla de verkliga värden eller marknadspriserna på placeringsobjekten vid värderingstidpunkten, kan värderingen alternativt genomföras för samtliga tillgångsslag i enlighet med de värderingsprinciper som Fondbolagets styrelse godkännt med hänsyn tagen till fondandelsägarnas intresse, i syfte att fastställa marknadsvärdet. Fondbolaget kan av ett välgrundat skäl justera värdet vid värderingstidpunkten, om tillförlitlig marknads- eller prisinformation för placeringsobjektet inte finns tillgänglig, till följd av kraftiga kursfluktuationer eller försämrad likviditet på de relevanta marknaderna, eller om detta krävs för att annars tillgodose fondandelsägarnas intresse.

Justerat fondandelsvärde

Metoden syftar till att förhindra att fondandelsägare får bära transaktionskostnader till följd av att andra andelsägare i betydande omfattning tecknar eller löser in fondandelar i fonden. Teckning och inlösen av fondandelar medför kostnader för fonden eftersom portföljförvaltaren måste köpa nya värdepapper till fonden för att placera de medel som influtit genom teckningar eller sälja värdepapper för att lösgöra likvida medel med vilka inlösen betalas. De kostnader som då uppstår belastar hela fonden och riktas således till alla andelsägare i fonden.

Med hjälp av en mer flexibel värderingsmetod kan ovannämnda kostnader riktas till de andelsägare som, vid deras teckning eller inlösen, ger upphov till värdepappershandel och därmed transaktionskostnader. Syftet med metoden är således att främja jämlikheten mellan andelsägarna.

Principer för att justera fondandelsvärdet

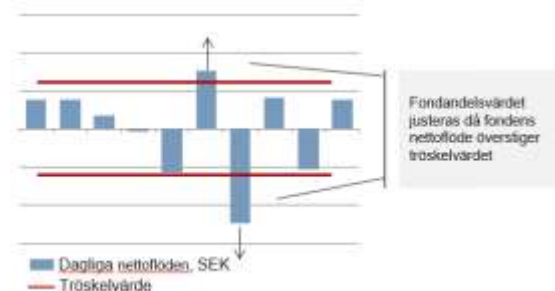
Vid tillämpning av metoden justeras andelsvärdet med en justeringsfaktor.

- Vid nettoinflöde (teckning överstiger inlösen) i fonden justeras fondandelsvärdet upp med en justeringsfaktor varpå fondandelsvärdet stiger

- Vid nettoutflöde (inlösen överstiger teckning) i fonden justeras fondandelsvärdet ner med en justeringsfaktor varpå fondandelsvärdet sjunker

Detta innebär således att de kostnader som uppstår kan belastas de andelsägare som har gett upphov till kostnaderna.

I fonder vilka fått tillstånd av Finansinspektionen att tillämpa justerat fondandelsvärde justeras fondandelsvärdet de värdeberäkningsdagar då fondens nettoflöde överstiger ett på förhand fastställt tröskelvärde (s.k. partiell justering).

Följande illustrativa exempel belyser effekten för dig som andelsägare som tecknar eller löser in andelar med nettoflöden under respektive över tröskelvärdet.

Antaganden	
Tröskelvärde	1,50 % (15 MSEK)
Justeringsfaktor	0,30 %
Fondandelsvärde	100 SEK
Antalet andelar i exemplet	100

Scenario (Fonden)	Tecknar (köper)	Löser in (säljer)
Nettoinflöde 20 MSEK	10 030 SEK	10 030 SEK
Nettoinflöde 10 MSEK	10 000 SEK	10 000 SEK
Nettoutflöde 20 MSEK	9 970 SEK	9 970 SEK
Nettoutflöde 10 MSEK	10 000 SEK	10 000 SEK

Mer information om justerat fondandelsvärde finns i fondens fondbestämmelser och faktablad. Fondspecifika uppgifter om användning av justeringsfaktor presenteras i fondens årsberättelse och halvårsredogörelse.

Termer och begrepp

Nettoinflöde: Teckningar i fonden överstiger inlösen vid värderingstidpunkten.

Nettoutflöde: Inlösen i fonden överstiger teckningar vid värderingstidpunkten.

Justeringsfaktor: En på förhand fastställd procentandel med vilken fondandelsvärdet justeras, dvs. storleken i procent på hur värdet förändras. Justeringsfaktorn är ett estimat av framtida transaktionskostnader och baseras på direkta och indirekta transaktionskostnader. Högsta tillåtna justeringsfaktor framgår av fondbestämmelserna.

Transaktionskostnader: Kostnader när tillgångar köps in eller säljs från fonden. Transaktionskostnaderna kan vara direkta eller indirekta och inkluderar i relevanta

fall bl.a. kurtage, bid-ask spread, marknadspåverkan, valutaväxlingskostnader och transaktionsskatter.

Tröskelvärde: En på förhand fastställd nivå (vanligtvis en procentandel av fondens nettovärde). Om nettoflödet överstiger tröskelvärdet justeras fondandelsvärdet med justeringsfaktorn. Nivån på tröskelvärdet fastställs baserat på förväntad utspädning orsakat av nettoflöden i Fonden. Tröskelvärdet kan dock sättas till en lägre eller högre nivå om Fondbolaget bedömer det som motiverat med hänsyn tagen till fondandelsägarnas intresse givet transaktionskostnaderna. Fondbolaget utvärderar regelbundet tröskelvärdet. Tröskelvärdet ska för andelsägarna vara okänt.

Partiell justering av fondandelsvärde (s.k. *partial swing pricing*): Fondandelsvärdet justeras vid betydande nettoflöden in eller ut ur fonden. Dvs. när nettoteckningar eller -inlösen i fonden överstiger det på förhand fastställda tröskelvärdet.

Partiell justering av fondandelsvärde används i följande fonder
Institutionella Aktiefonden Stabil
Institutionella Aktiefonden Sverige
Institutionella Aktiefonden Världen
Institutionella Företagsobligationsfonden
Nordea Alfa
Nordea Småbolagsfond Sverige
Nordea Sverige Passiv
Nordea Swedish Stars

Årsuppgift och fondrapporter

Fondbolaget sammanställer fondrapporter, det vill säga årsberättelser och halvårsredogörelser, för fonderna. Som andelsägare får du, om du så begär, en sådan rapport hemskickad.

Rapporterna finns också tillgängliga på Nordeas bankkontor samt på Nordeas hemsida, www.nordea.se/fonder. De kan även skriftligen beställas från Nordea Funds Ab, Svensk Filial, 105 71 Stockholm.

Skatteregler

Skatteregler för andelsägare

Dessa regler gäller fysiska personer och dödsbon obegränsat skattskyldiga i Sverige. (Juridiska personer rekommenderas rådgöra med sina revisorer för att utreda vilka skattekonsekvenser fondsparande kan få för dessa.)

Som fondandelsägare belastas du årligen med en schablonskatt för fondsparande. För privatpersoner är underlaget för skatten 0,4 procent av värdet av fondinnehavet vid ingången av året. Schablonintäkten tas upp som en kapitalinkomst och beskattas med 30 procent. Skatten blir därmed 0,12 procent av fondvärdet vid årets början.

När du har löst in fondandelar, till exempel genom att byta fond, ska du deklarerat kapitalvinsten eller kapitalförlusten. Hur stor vinsten eller förlusten blir beräknas enligt den så kallade genomsnittsmetoden. Vinsten eller förlusten ska redovisas som inkomst av kapital, och vinsten beskattas därför med 30 procent.

En eventuell förlust är avdragsgill. Kapitalvinsten eller kapitalförlusten beräknas av Fondbolaget och redovisas på den årsuppgift du får från Fondbolaget.

Om du har en utdelande andelsklass och därmed erhåller utdelning dras 30 procent av det utdelade beloppet som preliminärskatt. Detta gäller för fysiska personer som är obegränsat skattskyldiga i Sverige. För andels ägare som har sin skatterättsliga hemvist utomlands drar Fondbolaget i stället kupongskatt.

Skatteregler för Sverigeregistrerade fonder

Svenska värdepappersfonder är inte skattskyldiga för inkomst av tillgångar som ingår i fonden.

Avgifter

En fond belastas med en årlig förvaltningsavgift uttryckt i procent av fondförmögenhetens storlek som betalas till Fondbolaget per kalendermånad i efterskott. Utöver förvaltningsavgiften tillkommer en post med övriga kostnader.

Förvaltningsavgift

Fondbolaget får ersättning ur fonden för förvaltning av fonden, inklusive kostnad för förvaring av fondens tillgångar samt för tillsyn och revision.

Placeringar i andra fonder

Fonden betalar i regel inte någon tecknings- eller inlösenavgift vid placering i fonder förvaltade av fondbolag som ingår i Nordeakoncernen eller vid försäljning av underliggande fondandelar.

Fonden har en fast förvaltningsavgift som inte påverkas av förvaltningsavgifterna i de underliggande inhemska eller utländska Nordeafonderna. När fonden placerar i Nordeafonder, återbetalas en andel av förvaltningsavgiften, som erlagts till Fondbolaget och debiterats ur de underliggande fondernas medel, för att förhindra dubbeldebitering av förvaltningsavgiften.

För Luxemburgbaserade Nordeafonder återförs inte resultatbaserade avgifter.

Även övriga kostnader kan belasta underliggande utländska, av Nordea förvaltade fondföretags medel, såsom kostnader för revision och avgifter till Förvaringsinstitutet. De ovannämnda kostnaderna påverkar fondens administrativa kostnadsberäkningar när den placerar i sådana fonder.

Utöver fondens årliga förvaltningsavgift påverkas fondandelens värdeutveckling av de fasta och resultatbaserade förvaltningsavgifter eller övriga kostnader som debiteras från medlen för de underliggande externa fonderna och fondföretagen samt av förvaltningsavgifter i s.k. ETF:er.

Övriga kostnader

I övriga kostnader ingår courtage, leverans- och räntekostnader, premier betalda vid aktielån samt skatter. Dessa kostnader belastas fonden vid den tidpunkt då de uppstår och är inte kända i förväg.

Mer information om avgifter finns tillgängligt på Nordeas hemsida, www.nordea.se/fonder.

Såväl förvaltningsavgift som övriga kostnader är avdragna från den kurs eller värdeutveckling som redovisas på hemsidan.

Särskilt om kostnader för analys

I förvaltningen av fonden används både interna och externa analyser för att höja kvalitén av fondverksamheten. Inga kostnader utöver förvaltningsavgiften belastar fonden för analyserna.

Ersättningspolicy

Fondbolaget har en Ersättningspolicy som ska motverka överdrivet risktagande. Ersättningspolicyn innehåller systemriskkriterier från affärsenheterna, Fondbolaget och fonden. Fondbolaget har infört ett antal säkerhetsmekanismer som ska förhindra att medarbetarna tar risker som avviker från fondens riskprofil eller fondbestämmelser, eller som skulle strida mot Fondbolagets skyldighet att agera utifrån fondens bästa.

Ersättningspolicyn stödjer affärsstrategin, målen, värderingarna och den långsiktiga utvecklingen för fonden, dess andelsägare, Fondbolaget och Nordea Bank Abp, den koncern som Fondbolaget tillhör. Ersättningspolicyn ska också förebygga intressekonflikter. Den enskilda medarbetaren bedöms utifrån både finansiella och icke-finansiella mål som är kopplade till just den personens arbetsuppgifter och roll. Det totala ersättningsbeloppet beror dels på en bedömning av hur den enskilda personen, affärsenheten eller fonden har presterat och deras risker, dels på Fondbolagets samlade resultat. Den enskilda medarbetarens prestation bedöms alltså utifrån en rad mål samt utifrån hur medarbetaren har bidragit till långsiktigt värdeskapande. Medarbetarens professionella och personliga kompetens mäts också och kopplas till prestationen. Den fasta lönen sätts utifrån arbetsuppgifternas komplexitet, ansvarsnivån, prestationen och lokala marknadsförhållanden. Alla medarbetare som har rätt till rörlig ersättning (till exempel bonus) bedöms årligen utifrån både kvantitativa och kvalitativa kriterier. Rörlig ersättning kan betalas ut under en viss tidsperiod om tillämpliga lagar och bestämmelser medger detta.

Fondbolagets styrelse fastställer ersättningspolicyn. Styrelsen beslutar också om ersättningar och förmåner till Fondbolagets vd. Ersättningsutskottet i Nordea Funds utvärderar Ersättningspolicyn och praxis. Ersättningsutskottet ansvarar också för att ta fram rekommendationer till styrelsen som rör Ersättningspolicyn och de kan påverka Fondbolagets riskhantering och fondernas risk. Läs mer om Ersättningspolicyn och om ersättningsutskottet i Nordea Fonder på www.nordeafunds.com. Du kan beställa tryckta dokument och få dem skickade till dig fysiska kopior utan kostnad.

Risk

Sparande i fonder innebär alltid ett visst mått av risktagande. Risktagande är generellt sätt högre för sparande i aktiefonder och lägre i bland- och räntefonder.

Nordeas fonder är riskklassificerade i enlighet med den europeiska standarden för riskklassificering. Skalan är sjugradig där riskklass 1 är lägst risk och riskklass 7 är högst risk.

För en fond med hög risk (5-7) kan variera kraftigt på grund av fondens sammansättning och de förvaltningsmetoder som används. Observera att riskklass 1 inte är riskfri.

Fondens aktuella risknivå samt information om fonden klassificerats som den lägsta riskklassen, en låg riskklass, en medellåg riskklass, en medelriskklass, en medelhög riskklass, den näst högsta riskklassen eller den högsta riskklassen, framgår av fondens faktablad som återfinns på www.nordea.se/fondinfo.

Riskklassificeringen är endast en indikation på den framtida risknivå i fonden, eftersom klassificeringen grundas på historisk data. Riskklassen kan komma att ändras i framtiden.

Riskbeskrivningar

Alla investeringar innebär risk.

I riskinformationen nedan beskrivs de främsta riskerna förknippade med fonder. Fonderna kan även påverkas av andra risker än de som anges här, och den information som ges ska inte ses som fullständig. Varje risk beskrivs som om det vore för en enskild fond.

Alla dessa risker kan medföra att en fond förlorar pengar, att den utvecklas sämre än någon annan liknande investering eller sämre än ett jämförelseindex. Riskerna kan också leda till att en fond uppvisar kraftig volatilitet (upp- och nedgångar i andelsvärdet) eller att den inte lyckas uppfylla sitt mål över vilken tidsperiod som helst.

ABS/MBS-risk

Bostadsobligationer (MBS) och tillgångssäkrade krediter (ABS) är vanligtvis förenade med risken för förtida återbetalning och förlängd löptid och kan ha en likviditetsrisk över genomsnittet.

Bostadsobligationer (som omfattar säkrade bostadsobligationer eller CMO) och tillgångssäkrade krediter (ABS) motsvarar en andel i en pool av obligationer, såsom kreditkortsfordringar, billån, studielån, leasing av utrustning, bostadslån och bostadsintektningslån.

Poolen av de underliggande värdepappren kan delas in i trancher. Prioriterad skuld har företrädesrätt framför alla andra trancher. Näst i turordningen står så kallad mezzaninskulld, medan efterställda skulder betalas först när alla prioriterade skulder och mezzaninskulder har reglerats. Risker kopplade till krediter, förlängd löptid, förtida återbetalning och likviditet påverkas av vilken plats i turordningen den enskilda tranchen har. Bostadsobligationer och tillgångssäkrade krediter har också generellt lägre kreditkvalitet än många andra typer av räntepapper. I den man betalningen för de skulder som är underliggande till en bostadsobligation eller en tillgångssäkrad kredit ställs in, eller inte kan drivas in, kommer de värdepapper som är baserade på dessa skulder att förlora en del av eller hela sitt värde. Detta gäller i synnerhet om det saknas statliga garantier. Om det finns tillgångar eller garantier kan det vara svart att omvandla dem till kontanter.

Aktierisk

Värdet på aktier kan minska snabbt och aktier är vanligtvis förenade med högre risker (ofta väsentligt högre) än obligationer och penningmarknadsinstrument. Om ett företag går i konkurs eller blir föremål för liknande finansiell omstrukturering kan aktierna förlora hela eller delar av sitt värde. Börsintroduktioner (initial public offerings, IPOs) kan

vara förenade med betydande kurssvängningar och vara svåra att bedöma på grund av bristen på handelshistorik och annan offentlig information.

Derivatrisk

Små rörelser i värdet på en underliggande tillgång kan ge upphov till stora förändringar i derivatets värde. Generellt sett är derivat därför mycket volatila och medför en risk för fonden att drabbas av förluster som är större än kostnaden för derivatet. Derivat kan påverkas såväl av derivatspecifika risker som av risker kopplade till de underliggande tillgångarna.

Några av de största derivatriskerna är följande:

- priset på och volatiliteten för vissa derivat, särskilt kreditriskderivat (CDS), kan avvika från priset på och volatiliteten för deras underliggande referenstillgångar
- under svåra marknadsförhållanden kan det vara omöjligt eller praktiskt taget svårt att lägga sådana order som kan begränsa eller kompensera marknadsexponering eller finansiella förluster orsakade av derivat
- användningen av derivat är förenad med kostnader som fonden annars skulle undgå
- förändringar gällande skatter och redovisnings- och värdepapperslagar kan resultera i att värdet på ett derivat sjunker. Dessutom kan det leda till att fonden måste avsluta en derivatposition under ofördelaktiga omständigheter
- säkringsåtgärder som fonden vidtar med hjälp av derivat som är avsedda för att minska risken kan leda till ett mindre lyckat resultat, och som kanske inte alltid är användbara.

Börsnoterade derivat - Handel med börsnoterade derivat eller deras underliggande tillgångar kan begränsas eller stoppas. Därtill finns en risk att derivaten inte kan avräknas i det avsedda systemet vid den tidpunkt och på det sätt som det var tänkt.

OTC-derivat, oreglerade - OTC-derivat är kort sagt enskilda överenskommelser mellan en fond och en eller flera motparter och är svagt reglerade jämfört med värdepapper som handlas på en offentlig marknad. De är också förenade med större motparts- och likviditetsrisk. Om en motpart upphör att erbjuda ett derivat som en fond hade planerat använda kan det vara svårt för fonden att hitta ett motsvarande derivat någon annanstans. Detta kan resultera i att fonden går miste om vinster, eller att den blir exponerad för risker eller förluster. Hit hör förluster på grund av en derivatposition som fonden inte lyckades ersätta med en lämplig position.

OTC-derivat, reglerade - Derivat som avräknas via en handelsplattform och vars likviditetsrisk således är jämförbar med den hos börsnoterade derivat. Däremot är motpartsrisken ungefär densamma som för icke-reglerade OTC-derivat.

Hållbarhetsrisk

En hållbarhetsrisk innebär miljörelaterade, sociala eller styrningsrelaterade händelser eller förhållanden som, om de förverkligas, skulle kunna ha en negativ betydande inverkan på investeringens värde.

Hållbarhetsrisk kan på ett betydande sätt öka volatiliteten på fondens avkastning.

Exempel på hållbarhetsrisker:

- Klimatrelaterad risk: finansiell risk till följd av exponering mot emittenter som möjligen bidrar till eller lider av klimatförändringar. Dessa risker inkluderar fysiska klimatrisker, till exempel svåra väderförhållanden orsakade av klimatförändringar, som kan påverka ett företags verksamhet negativt och öka risken förknippad med vissa länder. Klimatrelaterad risk inkluderar även övergångsrisk relaterad till klimatförändringen. Det innebär förändringar i exempelvis politiska beslut, teknologi eller konsumentbeteende som kan ha en negativ inverkan på ett företags verksamhet.
- Sociala risker: risken för negativa ekonomiska konsekvenser för emittenten till följd av nuvarande och/eller framtida effekter av sociala faktorer, såsom ojämlikhet och dåliga arbetsförhållanden
- Risk relaterad till bolagsstyrning: risken för att emittenten för närvarande eller i framtiden kommer att utsättas för negativa ekonomiska konsekvenser orsakade av faktorer relaterade till bolagsstyrning, såsom mutor och korruption.

Hållbarhetsrisker ingår i investeringsbeslutsprocessen som en del av den övergripande riskbedömningen, och de beaktas tillsammans med traditionella investeringsrisker (till exempel marknads-, kredit- eller likviditetsrisk). Hållbarhetsrisker kan ha en betydande inverkan på traditionella investeringsrisker och vara en faktor som påverkar väsentligheten av dessa risker.

Portföljförvaltare och analytiker har tillgång till relevant ESG-information (information relaterad till miljö, socialt ansvar och bolagsstyrning) som gör det möjligt att identifiera hållbarhetsrisker inom det investerbara universet. ESG-relaterad information från externa dataleverantörer kompletteras med NAM:s interna ESG-verktyg som är utvecklade för användning i utvalda investeringsteam och i NAM:s team för ansvarsfulla investeringar.

*Förkortningen NAM hänför sig till Nordea Investment Management AB.

Dessa verktyg, som inkluderar NAM:s egen ESG-plattform, är avsedda för att främja NAM:s portföljförvaltares kunskap om hållbarhetsrisker och bedömning av dessa.

För att stödja integrationen av hållbarhetsrisker i de investeringsbeslut som fattas av NAM:s investeringsteam inkluderar NAM:s Risk & performance Analysis-team en ESG-analys (om tillämpligt) i sin riskrapportering, som är tillgänglig för analytiker och portföljförvaltare dagligen.

Ytterligare expertis kring hållbarhetsrisker kan erbjudas av analytiker från NAM:s team för ansvarsfulla investeringar. Genom denna expertis får NAM:s analytiker och portföljförvaltare stöd i investeringsbeslutsprocessen som de är ytterst ansvariga för.

Riskhanteringsfunktionen hos Fondbolaget Nordea Funds Ab, som är oberoende av NAM:s investeringsorganisation, genomför tillsyn över och övervakar risker samt rapporterar om sina upptäckter i enlighet med etablerade verksamhetsmodeller.

Exempel på hållbarhetsrisker och på hur hållbarhetsrisker beaktas i beslutsfattandet framgår

av uttalandet om integrering av hållbarhetsrisker i investeringsbeslutsprocessen. Uttalandet finns tillgängligt på www.nordeafunds.com.

Händelserisk

Oförutsedda händelser som avtalsparterna inte ansvarar för och som orsakar oförutsedda och oöverstigliga konsekvenser som är oberoende av avtal och medför risk för att verksamheten avbryts kallas force majeure-händelser. Allvarliga naturkatastrofer, uppror, strejker och krigstillstånd kan till exempel betraktas som force majeure-händelser.

Realiserandet av force majeure-risker kan ha en betydande effekt på till exempel priserna på värdepapperen i fondens portfölj eller på fondens möjlighet att bedriva handel med värdepapper. Följaktligen kan realiseringen av force majeure-risker påverka genomförandet av inlösen av fondandelar.

Koncentrationsrisk

Fonder som investerar en stor del av sina tillgångar i ett begränsat antal branscher, sektorer, emittenter eller geografi ska områden kan vara mer riskfyllda än fonder med ett bredare investeringsunivers.

Fonder med ett tydligt fokus på ett visst företag, bransch, sektor, land, region, typ av aktie eller ekonomi är mer känsliga för de faktorer som i det enskilda fallet påverkar marknadsutvecklingen. Till sådana faktorer hör ekonomiska, finansiella eller marknadsrelaterade förhållanden såväl som sociala, politiska, ekonomiska, miljörelaterade och andra aspekter. Detta kan innebära både högre volatilitet och ökad risk för förlust.

Kreditrisk

Risken att en obligation eller ett penningmarknadspapper som är utfärdat av en offentlig eller privat emittent ska tappa i värde om emittentens finansiella ställning försämras. Ju lägre skuldens kreditbetyg är, och ju större exponering fonden har mot obligationer med ett kreditbetyg under investment grade-nivå, desto större risk.

Vissa högränteobligationer (high yield) med kreditbetyg Ba1 eller BB+ eller lägre från ett kreditvärderingsinstitut är mycket spekulativa. Jämfört med räntepapper med högre kreditbetyg medför de större risk bland annat för stora prissvängningar och för att utgivaren ska ställa in betalningen av både ränta och kapitalbelopp. Jämfört med värdepapper med högre kreditbetyg påverkas högränteobligationer vanligtvis mer av den ekonomiska och juridiska utvecklingen och av förändringar i utgivarens ekonomiska ställning. Sannolikheten är också större att högränteobligationer har betalningsstörningar och att de är mindre likvida. Vissa fonder kan också placera i högränteobligationer som emitterats av bolag i tillväxtländer. Dessa marknader är förknippade med större risker relaterade till social, ekonomisk och politisk instabilitet.

I extrema fall kan emittenten eller garanten av en obligation hamna på obestånd och bli oförmögen att fullgöra sina betalningsförpliktelser i fråga om räntepapperet.

Om den finansiella ställningen försämras – eller om marknaden anser att den försämras – för en emittent

som utfärdat en obligation eller ett penningmarknads-instrument kan värdet på obligationen eller penningmarknadspappret sjunka eller bli mer volatilt (fluktuationer i värdet ökar), och likviditeten kan därmed försämrats.

Obligationer med ett kreditbetyg under investment grade anses vara spekulativa. Jämfört med obligationer med ett kreditbetyg på investment grade-nivå är priserna och räntorna på obligationer med ett kreditbetyg under investment grade-nivån mer känsliga för ekonomiska händelser, mer volatila och mindre likvida.

Obligationer utfärdade av stater och statligt ägda eller kontrollerade samfund kan vara exponerade mot många risker. Detta gäller i synnerhet om staten är beroende av betalningar eller förlängda krediter från externa källor, eller om den inte kan genomföra nödvändiga systemreformer eller kontrollera det inhemska stämningssystemet, eller om den är ovanligt sårbar för förändringar i det geopolitiska och ekonomiska läget. Även om en statlig emittent har finansiell förmåga att betala av sin skuld har investerarna begränsade juridiska möjligheter om staten skulle bestämma sig för att skjuta upp, diskontera eller upphäva sina förpliktelser. Obligationer som ges ut av företag är vanligtvis mindre likvida än obligationer utfärdade av stater eller överstatliga institutioner.

Obligationer vars emittenter ställer in sina betalningar löper risk att bli illikvida eller värdelösa. Det kan vara svårt att få tillbaka kapitalbelopp och få ut räntebetalningar från en emittent som ställt in sina betalningar, framför allt om det handlar om osäkrade obligationer eller obligationer med en sämre förmånsrätt. Dessutom kan det vara förenat med extra kostnader.

Likviditetsrisk

Vissa värdepapper kan vara svåra att värdera eller sälja inom planerad tid samt till önskat pris, speciellt om det är fråga om stora volymer. Vidare kan tillfälliga marknadsförhållanden göra att ett visst värdepapper blir svårt att värdera eller sälja vid en viss tidpunkt och till ett visst pris.

Handeln med vissa värdepapper kan ställas in eller begränsas av den aktuella börsen, en statlig myndighet eller av en tillsynsmyndighet, med förluster för fonden som följd. Om ett portföljinnehav inte kan säljas kan fondens värde påverkas negativt. Det kan också hindra fonden från att dra nytta av andra investeringsmöjligheter.

Likviditetsrisken kan påverka fondens värde och dess förmåga att utbetala inlösenbelopp eller göra återbetalningar i fråga om bland annat köp- och återförsäljningstransaktioner på utsatt tid på grund av ovanliga marknadsförhållanden, ett ovanligt stort antal säljuppsdrag eller andra okontrollerbara faktorer. För att kunna uppfylla säljuppsdragen kan fonden bli tvungen att sälja investeringar vid en ofördelaktig tidpunkt och/eller till ofördelaktiga villkor.

Värdepapper som till sin natur är mindre likvida än till exempel aktier i stora företag som handlas dagligen på större börser kan vara värdepapper av alla typer som representerar små emissioner, handlas sällan eller

handlas på marknader som är relativt små eller har långa avräkningstider.

Investeringar i räntepapper, aktier i små och medelstora bolag och på tillväxtmarknader, är särskilt utsatta för risken att likviditeten vad gäller vissa emittenter, branscher eller samtliga värdepapper inom en viss investeringskategori under perioder plötsligt och oväntat minskar eller försvinner som ett resultat av negativa ekonomiska, marknadsrelaterade eller politiska händelser eller en negativ inställning bland investerare, oavsett om detta är befogat eller inte.

Marknadsrisk

Priser på och avkastning för olika värdepapper kan ändras kontinuerligt, ibland med kraftiga fluktuationer, på grund av en rad olika faktorer.

Till exempel:

- politiska och ekonomiska nyheter
- politiska åtgärder
- förändringar i teknologin eller affärspraxis
- demografiska, kulturella och befolkningsrelaterade förändringar
- naturkatastrofer eller mänskligt orsakade katastrofer (däribland pandemier), oavsett om de uppstår på grund av force majeure eller inte
- cyberbrottslighet, bedrägeri eller annan brottslig verksamhet
- väder- och klimatförändringar
- vetenskapliga eller andra upptäckter
- priser på och tillgång till energi, råvaror och naturtillgångar

Effekterna av en viss marknadsrisk kan komma plötsligt eller ske stegvis, på kort eller lång sikt och de kan påverka i liten eller stor utsträckning.

Motpartsrisk

Risken att någon av de parter fonden gör affärer med ska bli oförmögen eller ovillig att uppfylla sina skyldigheter gentemot fonden.

Om en motpart går i konkurs kan fonden förlora en del eller alla sina pengar. Dessutom kan fonden drabbas av förseningar när det gäller att återfå värdepapper eller kontanter som motparten innehar. Detta kan leda till att fonden inte kan sälja värdepappren eller erhålla intäkterna från dem inom den period då den försöker göra gällande sina rättigheter, vilket i sig sannolikt medför extra kostnader. Därtill kan värdet på värdepappren sjunka i samband med förseningen.

Överenskomelser med motparter kan påverkas av likviditetsrisker (hur placeringen kan omsättas i kontanter) och operativa risker (däribland risken för mänskliga fel och kriminell verksamhet) som kan orsaka förluster eller begränsa fondens möjligheter att genomföra inlösenuppsdrag.

Motparter är inte ansvariga för förluster som uppstår på grund av force majeure-händelser (till exempel allvarliga naturkatastrofer eller mänskligt orsakade katastrofer, upplopp, terrorattacker eller krig). Den typen av händelser kan således åsamka fonden betydande förluster, för vilka den inte får någon ersättning.

Operativ risk

Fonden kan påverkas av risken för förlust på grund av mänskliga fel eller kriminell aktivitet såsom cyber-

brottslighet, bedrägeri, felaktiga processer och rutiner eller teknologiska fel. Sådana operativa risker kan påverka fondens kapacitet, bland annat när det gäller värdering, prissättning, redovisning, skatterapportering, finansiell rapportering, förvaring och handel. Det är inte säkert att operativa risker upptäcks på en gång, och även om så sker kan det visa sig vara olämpligt att omedelbart utkräva ersättning från de som är ansvariga.

Risk med användning av hävstångseffekt

Fondens höga nettoexponering mot vissa investeringar kan bidra till ökade svängningar i andelsvärdet.

Om fonden använder hävstång för att öka nettoexponeringen mot vissa marknader, räntor, värdepapperskorgar eller andra finansiella referensskällor, ökar referensskällans kursvariationer på fondnivå.

Risker med förvaringsinstitut

Förvaringsinstitutet och andra eventuella enheter till vilka förvaringen av fondens tillgångar har delegerats, betraktas som motpart och kan påverkas av motpartsrisk. Som en följd av att kontantinsättningar inte hålls åtskilda av Förvaringsinstitutet eller annan enhet som delegerats förvaringsuppdrag, är dessa tillgångar särskilt utsatta om någon av parterna skulle drabbas av konkurs eller andra ekonomiska svårigheter.

Risker med tillväxt- och gränsmarknad

Tillväxt- och gränsmarknader är mindre etablerade och mer volatila än utvecklade marknader. Placeringar på dessa marknader innebär större risker, i synnerhet på grund av faktorer som är kopplade till marknads- och kreditförhållanden, lagstiftning och valutor. På dessa marknader är det också större risk att utsättas för risker som i utvecklade länder främst är förknippade med ovanliga marknadsförhållanden, såsom likviditets- och motpartsrisk.

Några av förklaringarna till de ökade riskerna:

- politisk, ekonomisk och social instabilitet
- ekonomierna är starkt beroende av vissa specifika branscher, råvaror och handelspartner.
- höga och godtyckliga tariffer eller andra former av protektionism
- kvoter, regleringar, lagar och begränsningar i fråga om återföring av pengar till hemlandet och annan sådan praxis som missgynnar utländska investerare (som fonden)
- lagförändringar eller misslyckanden med att genomföra lagar och förordningar, upprätta rättvisa och väl fungerande system för tvistlösning och tillgång till rättsmedel eller att på annat vis erkänna investerarnas rättigheter i enlighet med vad som gäller på utvecklade marknader
- alltför höga avgifter, handelskostnader, skatter eller godtyckligt beslagtagande av tillgångar
- bristande resurser för att utställa säkerheter i händelse av att en emittent eller motpart skulle hamna på obestånd
- ofullständig, vilseledande och felaktig information om värdepapper och deras emittenter
- bristen på standardiserade bestämmelser för redovisning, revision och finansiell rapportering
- marknaderna, som är små och handelsvolymerna

låga, är sårbara för likviditetsrisk och risken för manipulering av marknadspriser

- oförutsedda förseningar och stängningar på marknaden
- mindre utvecklad marknadsinfrastruktur som inte kan hantera allt för höga handelsvolymerna
- bedrägeri, korruption och misstag
- ökad hållbarhetsrisk

I vissa länder kan värdepappersmarknaderna också påverkas negativt av bristande effektivitet och låg likviditet, vilket kan leda till betydande pris-svängningar och marknadsavbrott. Tillväxtmarknader kan ingå i en annan tidszon och kan ha olika handelsdagar. Detta kan leda till att fonden inte kan tillräckligt snabbt reagera på prisrörelser de dagar när fonden inte är öppen för handel.

I risksyfte ingår mindre utvecklade marknader i kategorin tillväxtmarknader, såsom merparten av länderna i Asien, Afrika, Latinamerika och Östeuropa, samt länder som Kina, Ryssland och Indien, vars ekonomier är framgångsrika men kanske inte erbjuder bästa möjliga investerarskydd. Gränsmarknader är de minst utvecklade av tillväxtmarknadsländerna. Listan över tillväxtmarknader och mindre utvecklade marknader förändras hela tiden.

Ränterisk

När räntan stiger sjunker vanligtvis värdet på obligationen. Ju längre löptid och duration obligationen har, desto större är risken.

Säkerställda obligationer

Säkerställda obligationer är obligationer som i regel emitteras av finansiella institutioner och backas upp av en pool av tillgångar (vanligtvis, men inte bara, av bolån och offentliga skuldebrev) som säkrar eller "täcker" obligationen om emittenten hamnar på obestånd.

När det gäller säkerställda obligationer är de tillgångar som används som säkerhet kvar på emittentens balansräkning. Detta ger obligationsinnehavarna bättre möjligheter att vidta rättsliga åtgärder mot emittenten vid en eventuell betalningsinställelse.

Förutom kredit-, fallissemang- och ränterisker kan säkerställda obligationer även påverkas av risken att den säkerhet som avsatts för att säkra obligationens kapitalbelopp kan minska i värde.

Valutarisk

Beroende på i vilken utsträckning fonden innehar tillgångar som är denominerade i andra valutor än basvalutan kan förändringar i växelkurser minska investeringens avkastning eller intäkter. Vidare kan det öka förlusterna, i vissa fall på ett betydande sätt.

Valutakurser kan förändras snabbt och oförutsägbart, och det kan vara svårt för fonden att hinna avveckla exponeringen mot en viss valuta i den takt som det krävs för att undvika förluster. Exempel på faktorer som kan utlösa valutakursförändringar är balansen mellan import och export, ekonomisk och politisk utveckling, statliga ingripanden och investerarspekulationer.

Centralbanksinterventioner i form av omfattande köp och försäljning av valutor, ränteförändringar och

åtgärder som begränsar kapitalrörelser eller tar bort valutapeggar, kan medföra kort- eller långsiktiga förändringar i fråga om valutors värde i förhållande till varandra.

Hur risk mäts

Det finns olika sätt att mäta risk. Några riskmått som används för fonder är:

Aktiv risk (tracking error)

Aktiv risk visar hur mycket fondens avkastning varierar runt jämförelseindexet. Den beräknas som standardavvikelsen per månad hos fondens avkastning jämför med jämförelseindexets avkastning. Den aktiva risken används för att beräkna sannolikheten att fonden ska ha sämre avkastning än jämförelseindex. Om exempelvis fonden i genomsnitt förväntas ge en avkastning som är 1 procent bättre än jämförelseindex och den aktiva risken är 3 procent så förväntas avkastningen två år av tre vara mellan 2 procent sämre än och 4 procent bättre än jämförelseindex.

Betavärde (marknadsrisk)

Betavärde beräknas för aktiefonder. Det visar hur känslig en fonds avkastning är för förändringar i börsindex. Fonder med betavärden under 1,0 varierar i genomsnitt mindre än index, medan det omvända gäller för fonder med betavärden över 1,0. Om exempelvis börsen faller med 5 procent förväntas en fond med betavärde 0,6 falla med 3 procent medan en fond med betavärde 2 förväntas falla med 10 procent.

Duration

Ett tids- och riskmått som anger den genomsnittliga löptiden på de räntebärande värdepappren i en räntefond, justerat för räntebetalningar (kuponförfall).

Standardavvikelse (total risk)

Ett riskmått som mäter hur mycket fondens NAV-kurs har varierat jämfört med den genomsnittliga kursutvecklingen under en viss period. Ju högre värde, desto högre risk. Tekniker för effektiv portföljförvaltning, transparens i transaktioner för värdepappersfinansiering samt återanvändning av säkerheter

Tekniker för effektiv portföljförvaltning, transparens i transaktioner för värdepappersfinansiering samt återanvändning av säkerheter

Allmän information

Vissa fonder kan utnyttja repo-avtal, köp- och återförsäljnings-transaktioner och totalavkastningsswappar för att effektivisera portföljförvaltningen. För aktuella fonder nämns det i den fondspecifika informationen.

Syftet med användningen av tekniker för effektiv portföljförvaltning är att uppnå ytterligare avkastning på en fond eller att minska fondens kostnader eller risker.

Fonden får använda sådana tekniker och instrument som avses i 25 kap. 21 § Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2013:9) om värdepappersfonder för att skapa hävstång.

Köp- och återförsäljningstransaktioner, repo-avtal och totalavkastningsswappar

Köp- och återförsäljningstransaktioner

Köp- och återförsäljningstransaktionerna (buy-sell back transaction) är transaktioner där en part köper eller säljer värdepapper till motparten och på motsvarande sätt avtalar om att återsälja eller återköpa de motsvarande värdepappren till ett visst pris i framtiden till eller från motparten i fråga. Dessa transaktioner regleras inte genom repo-avtal eller omvänt repo-avtal (repurchase eller reverse repurchase agreement). Ofta kallas de för köp- och återförsäljningstransaktioner ur köparens synvinkel och för sälj- och återköpstransaktioner ur säljarens synvinkel.

Repo-avtal

Repo-avtalen är transaktioner som regleras genom avtal och där en part säljer värdepapper till motparten och samtidigt förbinder sig att köpa desamma eller motsvarande värdepapper till ett visst pris från motparten i fråga på en av överlåtaren bestämd dag i framtiden eller på en dag som överlåtaren bestämmer senare. I allmänhet kallas dessa transaktioner för repo-avtal ur säljarens synvinkel eller för omvända repo-avtal ur köparens synvinkel (repurchase agreement eller reverse repurchase agreement).

Totalavkastningsswappar

Vid en totalavkastningsswapp (total return swap, TRS) överlåter en part (betalaren av den totala avkastningen) hela avkastningen på de tillgångar som är föremål för avtalet till den andra parten (mottagaren av den totala avkastningen). Den totala avkastningen omfattar ränte-avkastningen, avgifterna, vinsterna och förlusterna till följd av marknadsrörelserna samt kreditförlusterna. Förutom totalavkastningsswappar kan fondernas placeringsobjekt även omfatta andra instrument som har likadana egenskaper än TRSs, bland annat contracts for difference, CFD-kontrakt.

Vid valet av motparten ska man bedöma kreditrisken och göra en företagsbesiktning (due diligence-granskning) inklusive en granskning av villkoren, förutsättningarna och principerna för genomförandet av uppdraget så att man kan försäkra sig om att allmän marknadspraxis iaktas. Alla godtagbara motparter genomgår en utvärdering vartannat år, senast två år efter att motparten har konstaterats vara godtagbar och verksamheten har påbörjats.

Säkerheterna tas i allmänhet emot för att minska fondens risk. Som säkerhet duger bara kontanter som förvaras hos fondens förvaringsinstitut. Säkerheten återanvänds inte.

Risker och eventuella intressekonflikter

Man kan inte garantera att fondens mål som gäller när avtalet ingås uppnås. Riskerna i anslutning till dessa avtal kan ha en negativ inverkan på fondens avkastning.

Repo-avtalen kan medföra liknande risker för fonden som derivat. Om motparten i repo-avtalet inte kan uppfylla sina skyldigheter, kan försäljning av det värdepapper som är föremål för avtalet medföra förlust, om intäkterna från försäljningen och räntan på värdepappret sammanlagt är mindre än det säljpris (inklusive ränta) som fastställts i repo-avtalet. Om

motparten försätts i konkurs eller blir insolvent kan försäljningen av det värdepapper som är föremål för avtalet fördröjas och orsaka kostnader eller fonden förlora kapitalet och räntan. Fonden får inte sälja de värdepapper som är föremål för avtalet under repo-avtalets giltighetstid förrän motparten använt sin rätt att återköpa dessa värdepapper eller återköpstiden löpt ut.

I regel minskar man motpartsrisken genom över-
låtelse av säkerhet eller pantsättning fonden till godo. Förfogande över säkerheter innebär dock vissa risker, inklusive svårigheter att sälja en säkerhet samt förluster vid realisering av säkerhet. Riskerna beskrivs nedan. Även återinvestering av säkerhet i objekt som inte presterar som väntat kan leda till förlust.

I samband med repo-avtal finns det även en likviditetsrisk, bland annat med att låsa kontanter eller värdepappersinnehav i transaktioner vars storlek eller löptid är för stor i relation till fondens likviditetsprofil eller fördröjningar gällande indrivning av kontanter eller värdepapper som överlåts till motparten. Dessa omständigheter kan förseña eller begränsa bolagets möjligheter att tillmötesgå önskemål om inlösen. Fonden kan även utsättas för operativa risker som bland annat att ingen avräkning sker eller att den fördröjs, att leveransen av de värdepapper som säljs inte sker eller fördröjs och juridiska risker som är relaterade till dokumentationen som används med hänsyn till sådana transaktioner.

Fondens riskhanteringspolicy beaktar i tillräcklig grad riskerna i anslutning till köp- och återförsäljnings-transaktioner, repo-avtal och totalavkastnings-swappar.

Intressekonflikter behandlas i enlighet med Fondbolagets policy för hantering av intressekonflikter.

Fördelning av avkastning samt kostnader och avgifter

Fonden får intäkterna från köp- och återförsäljnings-transaktionerna, repo-avtalen och totalavkastnings-swapparna med avdrag för direkta och indirekta verksamhetskostnader. De direkta och indirekta kostnaderna kan variera beroende på transaktionstyp och motpart. Dessutom kan fonden i ersättning för utförda uppdrag och riskerna i anslutning till dem betala fasta eller rörliga avgifter till ombud och andra förmedlare som kan höra till den närmaste kretsen för Förvaringsinstitutet, Fondbolaget eller den aktör som ansvarar för portföljförvaltningen. De fasta eller rörliga avgifterna kan motsvara en viss procentuell andel av den upplupna avkastningen.

Mer information om fondens ovannämnda direkta och indirekta operativa kostnader och avgifter samt aktörer till vilka kostnaderna och avgifterna betalas finns i fondens årsberättelse.

Utnyttjandegrader av finansiella instrument

Fonderna använder inte repo-avtal, som t.ex. köp-och återförsäljningstransaktioner eller totalavkastningsswappar, om det inte nämns i den fondspecifika informationen ovan.

Hantering av kompensation vid felaktigt beräknat fondandelsvärde

Vid bedömningen om väsentliga fel har uppkommit i värdeberäkningen tillämpas rutinerna nedan.

Ett fel i fondens värdeberäkning är väsentligt då det överstiger en viss andel av fondens värde. Om gränsen för ett väsentligt fel i värdeberäkningen överskrids följs Fondbolagets interna riktlinjer. Fondbolaget kan tillämpa ett minimibelopp på 100 kronor på den ersättning som utbetalas till andelsägarna. En fond hänförs till en av fyra kategorier enligt nedan. Varje kategori motsvarar en specifik riskindikator (SRI). Fondens SRI återfinns i det fondspecifika avsnittet ovan.

Kategori	SRI	Volatilitet %	Gräns för väsentligt fel i värdeberäkning (% av fondandelsvärdet)
1	1	<0,5	≥ 0,1
2	2	≥ 0,5 och <5	≥ 0,2
3	3	≥ 5 och <12	≥ 0,3
4	4-7	≥ 12	≥ 0,5

Fonder kan upphöra, slås samman eller överföras

Om Fondbolaget vill upphöra med förvaltningen av en fond ska Förvaringsinstitutet överta förvaltningen när verksamheten upphör. Fondbolaget kan överlåta förvaltningen till ett annat fondbolag, men måste då ha Finansinspektionens tillstånd. Övertagandet får ske tidigast tre månader efter det att förändringarna kungjorts, om inte Finansinspektionen ger sitt tillstånd att låta fonden gå över tidigare.

Om Finansinspektionen återkallar Fondbolagets tillstånd eller om Fondbolaget har trätt i likvidation eller försatts i konkurs ska förvaltningen omedelbart tas över av Förvaringsinstitutet.

Fondbolaget kan med Finansinspektionens tillstånd också slå ihop eller dela värdepappersfonder. Fondbolaget ska underrätta andelsägarna i fonden om förändringen. Information om detta ska också finnas tillgänglig hos Fondbolaget och Förvaringsinstitutet. Fonder får slås ihop eller delas tidigast tre månader efter det att Finansinspektionen har fattat sitt beslut.

Förändringar av detta slag skall, om Finansinspektionen inte medger undantag, kungöras i Post- och Inrikes Tidningar och det ska finnas information om förändringarna tillgänglig hos både Fondbolaget och Förvaringsinstitutet.

Ändring av fondbestämmelser

Fondens placeringsstrategi och/eller fondbestämmelserna kan ändras i enlighet med Nordeas interna, dokumenterade process för produktutveckling. Ändringar kan bli aktuella bland annat på grund av förändrade marknadsvillkor som påverkar placeringsstrategin eller fondbestämmelserna, eller båda.

Ändringar av fondbestämmelserna kan komma att påverka fondens egenskaper t ex dess placeringsinriktning, avgifter och riskprofil.

Skadeståndsskyldighet

Av 2 kap. 21 § LVF framgår att om en fondandelsägare tillfogats skada genom att Fondbolaget överträtt LVF eller fondbestämmelserna, ska Fondbolaget ersätta skadan.

Om en fondandelsägare eller Fondbolaget tillfogats skada genom att Förvaringsinstitutet överträtt samma lag eller fondbestämmelserna, ska Förvaringsinstitutet ersätta skadan.

Fondbolaget och/eller Förvaringsinstitutet är inte ansvariga för skada som beror av svenskt eller utländskt lagbud, svensk eller utländsk myndighets åtgärd, krigshändelse, strejk, blockad, bojkott, lockout eller annan liknande omständighet. Förbehållet i fråga om strejk, blockad, bojkott och lockout gäller även om Fondbolaget eller Förvaringsinstitutet själva är föremål för eller vidtar sådan konfliktåtgärd.

Skada som uppkommer i andra fall ska inte ersättas av Fondbolaget och/eller Förvaringsinstitutet, om normal aktsamhet iakttagits. Fondbolaget och/eller Förvaringsinstitutet ansvarar inte i något fall för indirekt skada och ansvarar inte heller för skada som förorsakats av depåbank eller annan uppdragstagare som Fondbolaget eller Förvaringsinstitutet med tillbörlig omsorg anlitat eller för skada som kan uppkomma i anledning av förfogandeinskränkning som kan komma att tillämpas mot Fondbolaget eller Förvaringsinstitutet.

Föreligger hinder för Fondbolaget och/eller Förvaringsinstitutet att vidta åtgärd på grund av omständighet som anges ovan får åtgärden skjutas upp till dess hindret upphört.

Vad som nämnts ovan begränsar inte andelsägars rätt till skadestånd enligt 2 kap. 21 § LVF och, med avseende på Förvaringsinstitutets ansvar, 3 kap. 14-16 §§ LVF.

Fondbolaget Nordea Funds Ab

Fondbolaget Nordea Funds Ab (registrerat 17 januari 2003 i Finland)

Aktiekapital: 3 350 000,00 euro

Reg.nr: 1737785-9

Hemort: Helsingfors

Besöksadress

Aleksis Kivis gata 7, 00500 Helsingfors

Postadress

Nordea Funds Ab
Hamnbanegatan 5, FI-00020 Nordea
Helsingfors

Verkställande direktör, CEO

Josefin Degerholm, finsk medborgare

Fondverksamheten i Sverige bedrivs genom filialen Nordea Funds Ab, Svensk Filial
Org.nr: 516408-8782

Adress

Nordea Funds Ab, Svensk Filial
Mäster Samuelsgatan 21, M541

105 71 Stockholm
Telefon: 010 157 10 00

Verkställande direktör

Maria Rengefors, svensk medborgare

Klagomålsansvarig

Maria Rengefors

Uppdragsavtal

Fondbolaget anlitar Nordea Investment Management AB (NAM), med filialer, för förmögenhetsförvaltning av fonder, för fondadministration samt för distribution av fonder till institutionella kunder.

Fondbolaget anlitar Nordea Investment Funds S.A. för hantering av andelsägarregister och fondadministration.

Fondbolaget har ingått distributionsavtal med Nordea Bank Abp, med filialer, för distribution av fonder på de nordiska marknaderna. Nordea Bank Abp med filialer hanterar även register föringen av de andelsägare som via dem har tecknat andelar i fonder.

Fondbolaget har vidare ingått distributionsavtal med Nordea Investment Funds S.A. som huvuddistributör för den distribution av fonder som sker genom tredje part. Fondbolaget har även ingått distributionsavtal med ytterligare ett antal distributörer.

Fondbolaget anlitar Nordea Bank Abp för ekonomi- och controllerfunktioner samt internrevision.

Fondbolaget betalar distributionsersättning till distributörerna, dock förekommer andelsklasser med särskilda villkor för distribution, som innebär att ingen distributionsersättning utgår från Fondbolaget. Mer information avseende denna ersättning finns på www.nordea.se/fonder.

Policy för ansvarsfulla investeringar

Nordea Funds ägnar särskild uppmärksamhet åt frågor som rör miljö, socialt ansvar och ägarstyrning i fondförvaltningen. Nordeakoncernen undertecknade FN:s principer för ansvarsfulla investeringar (PRI) 2007 och har följt dem sedan dess. Mer information om Nordea Funds arbete med ansvarsfulla investeringar finns i Nordea Funds Policy för ansvarsfulla investeringar på www.nordeafunds.com.

Värdepappersfonder

Institutionella Aktiefonden Stabil, Institutionella Aktiefonden Sverige, Institutionella Aktiefonden Världen, Nordea Alfa, Nordea Avtalspensionsfond Midi, Nordea Bostadsobligationsfond, Nordea Donationsmedelsfond, Nordea Generationsfond 50-tal, Nordea Generationsfond 60-tal, Nordea Generationsfond 70-tal, Nordea Generationsfond 80-tal, Nordea Generationsfond 90-tal, Nordea Generationsfond Senior, Nordea Ideell Aktiefond, Nordea Obligationsfond, Nordea Private Banking Ränportfölj, Nordea Småbolagsfond Sverige, Nordea

Stabil, Nordea Stratega 15, Nordea Stratega 35, Nordea Stratega 50, Nordea Stratega 70, Nordea Sverige Passiv, Nordea Swedish Bond Stars, Nordea Swedish Stars and Tjänstemannarörelsens Förvaltningsfond.

Specialfonder (alternativa investeringsfonder)

Institutionella Företagsobligationsfonden,
Institutionella Räntefonden långa placeringar, SEK
and Målarnas KapitalFond för Avkastning.

Nordea Funds Ab:s styrelse

Jukka Perttula*, ordförande, finsk medborgare
Styrelseproffs

Søren Thorius Mølhave Andresen, dansk medborgare
Head of Integration Management Office (IMO),
Nordea

Lotta Bourgoïn, svensk medborgare
Deputy Head of Business Banking Sweden, Nordea

Miriam Grut Norrby*, svensk medborgare
Delägare, Alfvén&Didrikson AB

Per Långsved, svensk medborgare
Head of Personal Banking Sweden & Country Senior
Executive, Nordea

Vesa Ollikainen, finsk medborgare
Head of Investment Center, Nordea Asset & Wealth
Management

Marianne Philip*, vice ordförande, dansk medborgare
Advokat, delägare, Kromann Reumert

Henrika Vikman, finsk medborgare
Head of Nordea Asset Management Governance

* oberoende styrelsemedlem

Revisorer för Nordea Funds Ab och de finlandsregistrerade fonderna

PricewaterhouseCoopers Oy, revisions-
sammanslutning

Huvudansvarige revisor

Taru Mäenpää, CGR

Revisorssuppleant

Jukka Paunonen, CGR

Revisorena är finska medborgare

Revisorer för Nordea Funds Ab, Svensk Filial och de Sverigeregistrerade fonderna

PricewaterhouseCoopers AB, Anders O Carlsson,
svensk medborgare (auktoriserad revisor)

Förvaringsinstitut

Fondbolagets styrelse har utsett J.P. Morgan SE –
Stockholm Bankfilial, org.nr 516406-1110, till
förvaringsinstitut (Förvaringsinstitutet) för fondernas
tillgångar enligt ett depåavtal inklusive senare
ändringar (Depåavtalet).

J.P. Morgan SE är ett kreditinstitut enligt den
huvudsakliga affärs-verksamheten och dess juridiska
form är ett europabolag grundat i enlighet med
lagarna i Förbundsrepubliken Tyskland. J.P. Morgan
SE har sitt säte på Taunustor 1, 60310 Frankfurt am
Main, Germany, och filialen i Helsingfors har sitt säte
på Hamngatan 15, 6tr., 111 47 Stockholm och filialens
hemort är Stockholm.

Upplysning om personuppgifter

Personuppgifter som du lämnar i samband med
öppnande av fondkonto och köp av andelar i
värdepappersfonder och specialfonder, eller som i

övrigt registreras i samband därmed, behandlas av
ovanstående fondbolag för förberedelse och
administration av den berörda tjänsten. Uppgifterna
kan utgöra underlag för marknads- och kundanalyser,
affärsuppföljning samt affärs- och metodutveckling.
De kan också användas för marknadsföring och
information till andelsägarna

Behandlingen av personuppgifter kan även ske hos
andra bolag i Nordeakoncernen och andra företag
koncernen samarbetar med för sin verksamhet.
Behandlingen av personuppgifter sker i enlighet med
gällande sekretessbestämmelser. Personuppgifts-
ansvarig är ovanstående fondbolag. Om du vill få
information om vilka personuppgifter om dig som
behandlas av Fondbolaget kan du skriftligen begära
detta hos Nordea, Personuppgiftsansvarig,
105 71 Stockholm. Hit kan du också vända dig om du
vill begära rättelse av felaktig eller missvisande
uppgift.

Tillåtna investerare

Det förhållandet att fonden riktar sig till allmänheten
innebär inte att den riktar sig till sådana investerare
vars inlösen av andel i fonden eller innehav i övrigt i
fonden står i strid med bestämmelserna i svensk eller
utländsk lag eller föreskrift. Inte heller riktar sig
fonden till sådana investerare vars inlösen eller
innehav av andelar i fonden innebär att Fondbolaget
blir skyldigt att vidta registreringsåtgärd eller annan
åtgärd som Fondbolaget annars inte skulle vara
skyldigt att vidta. Fondbolaget har rätt att vägra
försäljning till sådan investerare som avses ovan i
detta stycke.

Fondbolaget kan på eget initiativ lösa in
fondandelsägarens fondandelar, om det finns
vägande skäl som anknyter till fondandelsägaren och
som gör att innehavet i fonden kan medföra
skyldigheter som det inte rimligen kan förutsättas att
Fondbolaget ska sköta.

Vägande skäl kan uppstå till exempel då:

a) fondandelsägarens innehav kan orsaka skada för
andra andelsägare.

b) fondandelsägare hamnar på en internationell eller
nationell sanktionslista och verksamheten som
medfört sanktionen sannolikt skulle medföra
betydande olägenhet för Fondbolagets verksamhet
eller om den skulle innebära Fondbolaget skulle bryta
mot lagstiftning eller myndighetsbestämmelser som
gäller Fondbolagets verksamhet.

c) Fondbolaget inte får uppgifter av fondandelsägaren
som det behöver för identifiering och kontroll av
kunden.

d) fondandelsägarens innehav kan orsaka
Fondbolaget förpliktelser som avviker från den
normala verksamheten och vars arbetsmängd och
kostnader inte är skäligen.

e) fondandelsinnehavet i fråga strider mot
lagstiftningen i Sverige eller bestämmelserna i
utländsk lag eller föreskrift.

f) fondandelsägaren flyttar till en stat som orsakar en
betydande tilläggsrapportering för Fondbolaget, en
registreringsskyldighet för Fondbolaget eller annan

åtgärd som Fondbolaget inte annars skulle vara skyldigt att vidta.

g) fondandelsägaren är en fysisk person, juridisk person eller annan juridisk konstruktion som är en US Person (såsom US Person definieras i USA:s nationella bestämmelse Regulation S i lagen Securities Act of 1933).

Information om informationsbroschyren

Denna Informationsbroschyr är upprättad i enlighet med Lag (2004:46) om värdepappersfonder samt relevanta föreskrifter utfärdade av Finansinspektionen. Denna broschyr och Fondens fondbestämmelser utgör tillsammans den s.k. informationsbroschyren. Mer information finns på www.nordea.se/fondinfo. Du kan beställa en fysisk kopia av informationsbroschyren och få den skickad till dig utan kostnad.

Upplysningar som lämnas innan avtal ingås för de finansiella produkter som avses i artikel 8.1, 8.2 och 8.2a i förordning (EU) 2019/2088 och artikel 6 första stycket i förordning (EU) 2020/852

Hållbar investering: en investering i ekonomisk verksamhet som bidrar till ett miljömål eller socialt mål, förutsatt att investeringen inte orsakar betydande skada för något annat miljömål eller socialt mål och att investeringsobjekten följer praxis för god styrning.

EU-taxonomin är ett klassificeringssystem som fastställs i förordning (EU) 2020/852, där det fastställs en förteckning över miljömässigt **hållbara ekonomiska verksamheter**. Förordningen innehåller inte någon förteckning över socialt hållbara ekonomiska verksamheter. Hållbara investeringar med ett miljömål kan vara förenliga med kraven i taxonomin eller inte.

Produktnamn: Nordea Swedish Bond Stars

Identifieringskod för juridiska personer: 5493004W1IPC50878Z34

Miljörelaterade och/eller sociala egenskaper

Har denna finansiella produkt ett mål för hållbar investering?

☒ ☒ ☐ Ja

☒ ☐ ☒ Nej

☐ Den kommer att göra ett minimum av **hållbara investeringar med ett miljömål: ____%**

☐ i ekonomiska verksamheter som anses vara miljömässigt hållbara enligt EU-taxonomin

☐ i ekonomiska verksamheter som inte anses vara miljömässigt hållbara enligt EU-taxonomin

☐ Den kommer att göra ett minimum av **hållbara investeringar med ett socialt mål: ____%**

☒ Den **främjar miljörelaterade och sociala egenskaper** och kommer, även om den inte har hållbar investering som sitt mål, att ha en minimiandel på 20 % hållbara investeringar

☐ med ett miljömål i ekonomiska verksamheter som anses vara miljömässigt hållbara enligt EU-taxonomin

☒ med ett miljömål i ekonomiska verksamheter som inte anses vara miljömässigt hållbara enligt EU-taxonomin

☒ med ett socialt mål

☐ Den främjar miljörelaterade och sociala egenskaper, **men kommer inte att göra några hållbara investeringar**

Vilka miljörelaterade och/eller sociala egenskaper främjas av denna finansiella produkt?

De egenskaper som främjas kan vara miljörelaterade och/eller sociala och omfattar följande:

Minimiandel hållbara investeringar Fonden främjar miljörelaterade och/eller sociala egenskaper genom att den delvis investerar i hållbara investeringar i företag och emittenter involverade i verksamheter som bidrar till ett miljömål eller socialt mål enligt FN:s globala mål för hållbar utveckling (SDG, Sustainable Development Goals) och/eller EU-taxonomin, samtidigt som de inte orsakar betydande skada för något annat miljömål eller socialt mål samt följer praxis för god styrning. Den process som tillämpas för att identifiera hållbara investeringar beskrivs ytterligare under rubriken "Vilka är de bindande delarna i investeringsstrategin som används för att välja de investeringar som uppnår var och en av de miljörelaterade eller sociala egenskaper som främjas av denna finansiella produkt?"

ESG-betyg Fonden främjar miljörelaterade och/eller sociala egenskaper genom att investera i företag eller emittenter med goda ESG-betyg. ESG står för faktorer relaterade till miljö, socialt ansvar och bolagsstyrning. Företag eller emittenter som fonden har investerat i har analyserats och betygsatts av NAM eller av en extern leverantör för att säkerställa att endast värdepapper emitterade av företag som uppfyller minimikravet för ESG-betyg kan inkluderas med i fonden. De bindande delarna och gränsvärdena beskrivs närmare i avsnittet "Vilka är de bindande delarna i investeringsstrategin som används för att välja de investeringar som uppnår var och en av de miljörelaterade eller sociala egenskaper som främjas av denna finansiella produkt?"

Sektor- och värdebaserade exkluderingar Fonden främjar miljörelaterade och/eller sociala egenskaper genom att exkludera företag som bedöms som olämpliga baserat på deras affärsverksamheter eller agerande. Exkluderingskriterierna beskrivs närmare i avsnittet "Vilka är de bindande delarna i investeringsstrategin som används för att välja de investeringar som uppnår var och en av de miljörelaterade eller sociala egenskaper som främjas av denna finansiella produkt?"

NAM:s policy för fossila bränslen i linje med Parisavtalet Fonden främjar miljörelaterade och/eller sociala egenskaper genom att avstå från att investera i företag med väsentlig exponering mot fossila bränslen, såvida de inte har en trovärdig övergångsplan. Mer information finns i avsnittet "Vilka är de bindande delarna i investeringsstrategin som används för att välja de investeringar som uppnår var och en av de miljörelaterade eller sociala egenskaper som främjas av denna finansiella produkt?"

Jämförelseindexet som fonden använder har inte valts i syfte för att uppnå de miljörelaterade eller sociala egenskaper som fonden främjar.

Vilka hållbarhetsindikatorer används för att mäta uppnåendet av var och en av de miljörelaterade eller sociala egenskaper som främjas av denna finansiella produkt?

För att mäta uppnådda miljörelaterade eller sociala egenskaper, använder förvaltningsorganisationen följande indikatorer:

- Koldioxidavtryck
- Investeringsobjektens hemvist där det förekommer bristande samhällsansvar (absolut och relativ)
- % av totala investeringar i företag som bryter mot FN:s Global Compact
- Växthusgasintensitet hos stater

Vilka är målen med de hållbara investeringar som den finansiella produkten är tänkt att delvis göra, och hur bidrar den hållbara investeringen till dessa mål?

Målen med de hållbara investeringar som fonden delvis avser göra är att bidra till ett eller flera av FN:s globala mål för hållbar utveckling (SDG), eller alternativt att vara involverad i verksamhet som är förenlig med EU-taxonomin. Hållbara investeringar bidrar till målen genom fondens investeringar i företag där minst 20 % av deras verksamhet kan knytas till ekonomiska verksamheter som stödjer ett miljömässigt hållbart mål som finns upptaget i EU-taxonomin eller ett miljömål eller socialt mål som finns bland FN:s globala mål för hållbar utveckling. Definitionen av hållbara investeringar beskrivs närmare i avsnittet "Vilka är de bindande delarna i investeringsstrategin som används för att välja de investeringar som uppnår var och en av de miljörelaterade eller sociala egenskaper som främjas av denna finansiella produkt".

FN:s globala mål för hållbar utveckling är en uppsättning med 17 mål antagna av FN år 2015 som en uppmaning till åtgärder för att utrota fattigdom, skydda planeten samt säkerställa fred och välbefinnande till år 2030. Du finner mer information via länken till hållbarhetsrelaterad information under rubriken "Var kan jag hitta mer produktspecifik information på nätet?".

EU-taxonomin fastställer ett ramverk för att bedöma miljömässigt hållbara ekonomiska verksamheter och innehåller en förteckning över ekonomiska aktiviteter som anses som miljömässigt hållbara inom ramen för EU-kommissionens gröna giv (European Green Deal).

På vilket sätt orsakar inte de hållbara investeringar som den finansiella produkten är tänkt att delvis göra någon betydande skada för några miljörelaterade eller sociala mål för hållbar investering?

Som en del av processen med att identifiera hållbara investeringar granskas företag för att säkerställa att de inte orsakar betydande skada (DNSH-testet; "do no significant harm"-testet) för något annat socialt mål eller miljömål. DNSH-testet använder PAI-indikatorer (PAI, Principal Adverse Impact) enligt beskrivningen nedan för att identifiera och exkludera företag som inte uppnår gränsvärdena.

Hur har indikatorerna för negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer beaktats?

DNSH-testet utgör en del av metoden för att identifiera hållbara investeringar, och med testet identifieras negativa avvikelser och bristande resultat avseende PAI-indikatorer. Förvaltningsorganisationen beaktar PAI-indikatorer i tabell 1 i bilaga 1 i SFDR RTS. För närvarande är data huvudsakligen tillgängliga för användning för indikatorerna nedan. I takt med att kvaliteten och tillgängligheten för data utvecklas kan ytterligare indikatorer bli inkluderade.

Klimatrelaterade indikatorer och andra miljörelaterade indikatorer:

- Utsläpp av växthusgaser
- Biologisk mångfald
- Utsläpp till vatten
- Farligt avfall

Indikatorer för sociala förhållanden och personalfrågor, respekt för mänskliga rättigheter samt frågor rörande bekämpning av korruption och mutor:

- Brott mot FN:s Global Compact och OECD:s riktlinjer
- Jämnare könsfördelning i styrelserna
- Exponering mot kontroversiella vapen
- Allvarliga människorättsfrågor

Företag som inte uppnår gränsvärdena som definieras av förvaltningsorganisationen är inte kvalificerade som en hållbar investering. Detta omfattar företag inblandade i allvarliga fall och incidenter avseende mänskliga rättigheter, allvarliga kontroverser relaterade till biomångfald eller brott mot FN:s Global Compact och OECD:s riktlinjer.

Därtill blir företag inte godkända i DNSH-testet om de återfinns bland de som presterar sämst avseende vatten, farligt avfall eller utsläpp av växthusgaser. Därtill blir företag som härleder mer än 0 % av sina intäkter från okonventionella fossila bränslen underkända på DNSH-testet, och företag som härleder mer än 5 % från konventionella fossila bränslen eller mer än 50 % från tjänster specifika för fossila bränsleindustrin kommer endast bli godkända i DNSH-testet om de befinner sig under det klimatrelaterade exkluderingskriteriet för EU-referensvärdet för anpassning till Parisavtalet med intäktströskelvärden på 1 % för kol, 10 % för olja, 50 % för naturgas och 50 % för generering av el baserat på fossila bränslen. De ska dessutom ha en övergångsplan. I vår policy för fossila bränslen i linje med Parisavtalet beskrivs kriteriet som används för att identifiera företag med trovärdiga övergångsplaner. Du finner den i länken som finns i avsnittet nedan "Var kan jag hitta mer produktspecifik information på nätet?".

Ytterligare exkluderingar för att vidare begränsa negativa externa effekter tillämpas för fondens investeringsunivers för att undvika investeringar i företag som är inblandade i energikol eller produktion av fossila bränslen från oljesand eller borrhning i Arktis, såväl som kontroversiella vapen och pornografi.

Fondens exkluderingspolicy finns beskriven i avsnittet "Vilka är de bindande delarna i investeringsstrategin som används för att välja de investeringar som uppnår målet för hållbara investeringar?"

De data om PAI-indikatorer som behövs för DNSH-testet kommer från tredje partsleverantörer.

Hur är de hållbara investeringarna anpassade till OECD:s riktlinjer för multinationella företag och FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter?

Anpassningen av hållbara investeringar till OECD:s riktlinjer för multinationella företag och FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter säkerställs som en del av processen med att identifiera hållbara investeringar med hjälp av indikatorn för FN:s Global Compact och OECD:s riktlinjer.

I EU-taxonomi fastställs en princip om att inte orsaka betydande skada, enligt vilken taxonomiförenliga investeringar inte får orsaka betydande skada för EU-taxonomin mål och åtföljs av särskilda EU-kriterier.

Principen om att inte orsaka betydande skada är endast tillämplig på de av fondens underliggande investeringar som beaktar EU-kriterierna för miljömässigt hållbara ekonomiska verksamheter. Den återstående delen av denna fond har underliggande investeringar som inte beaktar EU-kriterierna för miljömässigt hållbara ekonomiska verksamheter.

Inga andra eventuella hållbara investeringar får heller orsaka betydande skada för några miljömål eller sociala mål.

Beaktas i denna finansiella produkt huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer?

☐ Nej

☒ Ja, NAM:s egenutvecklade kvantitativa PAI-verktyg bedömer påverkan av NAM:s hela investeringsunivers (mest direktinvesteringar) utifrån en rad PAI-indikatorer. Investeringssteam har åtkomst till både fullständig PAI-statistik och normaliserade skalvärden. Därmed kan de identifiera avvikelser och justera sin uppfattning av underliggande företag och emittenter på motsvarande sätt. De specifika PAI-indikatorer som beaktas är avhängiga av datatillgängligheten och kan utvecklas till följd av förbättrad datatillgång och kvalitet.

Uppllysningar om huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer redovisas i årsrapporten i enlighet med artikel 11.2 i SFDR.

Vilken investeringsstrategi följer denna finansiella produkt?

Fondens allmänna placeringsinriktning, däribland investeringsunivers och jämförelseindex, finns närmare beskriven i det specifika fondavsnittet i prospektet.

Fonden investerar i enlighet med investeringsstrategin för Starsfonderna, vilket innebär ett åtagande att tillämpa NAM:s egen ESG-modell för att analysera och välja ut investeringar som överensstämmer med fondens ESG-egenskaper. Analysen görs i form av en fördjupad undersökning (due diligence) av väsentliga ESG-aspekter som är relevanta för emittenten och beaktar hur emittenter hanterar sina hållbarhetsrisker. Beroende på resultatet av analysen tilldelas företaget ett ESG-betyg från C till A. När det gäller inkludering i Starsfonder tillämpar NAM minimikravet för ESG-betyg. För att betraktas som godtagbar investering i en Starsfond måste företaget ha ESG-betyget B eller A, eller motsvarande från en extern leverantör.

Som en del av sin investeringsstrategi exkluderas företag och emittenter från fondens investeringsunivers om de är inblandade i vissa verksamheter som bedöms som skadliga för miljön eller samhället i stort. Investeringarna granskas även avseende efterlevnad av OECD:s riktlinjer för multinationella företag samt FN:s vägledande principer. Det kontrolleras fortlöpande att fondens investeringar är anpassade till gällande exkluderingar, så som beskrivet i avsnittet "Vilka är de bindande delarna i investeringsstrategin som används för att välja de investeringar som uppnår var och en av de miljörelaterade eller sociala egenskaper som främjas av denna finansiella produkt".

Fonden åtar sig att delvis göra hållbara investeringar. Det säkerställs att de företag i vilka investeringarna görs är hållbara enligt artikel 2.17 i SFDR med hjälp av ett godkänd/underkänd-kriterium för deras bidrag till FN:s globala mål för hållbar utveckling eller ett eller flera av miljömålen i EU-taxonomin. Detta beskrivs närmare i avsnittet "Vilka är de bindande delarna i investeringsstrategin som används för att välja de investeringar som uppnår var och en av de miljörelaterade eller sociala egenskaper som främjas av denna finansiella produkt". Fonden avser inte uppnå ett specifikt bidrag till vart och ett av målen och allokeringen mellan investeringar som bidrar till något av målen kan variera mellan de finansiella aspekter och tillgängligheten till investeringsmöjligheter.

Som en del av investeringsprocessen granskas de företag i vilka investeringarna görs i syfte att säkerställa att de följer praxis för god styrning.

Engagemang, dialoger och ägarstyrning

För andelsägarnas räkning genomför NAM också engagemang med företag i vilka investeringar görs samt med företags- och statliga emittenter. Syftet är att uppmuntra till ett bättre hållbarhetsarbete, bland annat genom att främja långsiktiga beslut.

Vilka är de bindande delarna i investeringsstrategin som används för att välja de investeringar som uppnår var och en av de miljörelaterade eller sociala egenskaper som främjas av denna finansiella produkt?

- Fondens direktinvesteringar måste uppfylla minimikravet för ESG-betyg. Väsentligheten och relevansen för ESG-faktorerna varierar mellan sektorer och tillgångsklasser, och betygsättningsmetoder anpassas för att fånga upp de mest relevanta ESG-faktorerna beroende på investeringarnas natur. Det ESG-betyg som NAM sätter utgår från Sustainability Accounting Standards Boards (SASB) kartläggning av väsentlighet i syfte att identifiera relevanta ESG-faktorer. ESG-faktorer kan omfatta olika indikatorer knutna till konsekvenser på miljön eller samhället, affärsmodeller och styrning. ESG-faktorer kan ha en positiv eller negativ konsekvens på analysen beroende på produkter/tjänster och hur företaget bedriver sin verksamhet. Sociala faktorer kan omfatta hänsyn till ursprungsbefolkningar, mänskliga rättigheter och arbetsrätt. Miljöfaktorer kan omfatta koldioxidutsläpp, vetenskapsbaserade

Investeringsstrategin styr investeringsbeslut på grundval av faktorer som investeringsmål och risktolerans.

mål eller konsekvenserna från politiska åtgärder. Kvantitativ input baserad på data från flera källor analyseras och omvandlas till ett betyg på A, B eller C (eller motsvarande om externa ESG-betyg används), där A är det högsta betyget. Betygen är ett mått på företagens exponering mot vissa ESG-faktorer och deras förmåga att hantera denna exponering.

Analytiker utför kompletterande manuella bedömningar både när uppgifterna är otillräckliga och när ytterligare relevant kvalitativ information finns tillgänglig som kan förbättra betygsättningens kvalitet.

Numeriska betyg för vissa tillgångar kan komma från externa dataleverantörer och valideras av NAM. Fonden investerar endast i företag och emittenter med ett ESG-betyg inom intervallet A till B, eller motsvarande om externa ESG-betyg används, och investeringar med C-betyg exkluderas. Emittenter som vid tiden för emitteringen inte har något ESG-betyg kan ändå tillåtas, förutsatt att det görs en preliminär bedömning av hållbarhetsprofilen internt i väntan på ett formellt betyg.

- Minst 20 % av fondens investeringar är hållbara enligt artikel 2.17 i SFDR. Investeringar klassificeras som hållbara med hjälp av NAM:s egen process som tillämpar ett kriterium för godkänd/underkänd för bidrag till FN:s globala mål för hållbar utveckling eller ett eller flera av miljömålen i EU-taxonomin och med ett minimikrav på 20 %. Bidraget kan mätas för den andel av intäkterna som kan knytas till ovanstående mål. För sektorer där kapitalutgifter eller driftskostnader eller andra relevanta verksamhetsmål är mer relevanta, kommer dessa att användas. I processen ingår även tester av god styrning såsom det beskrivs i avsnittet "Vad är policyn för att bedöma praxis för god styrning i investeringsobjekten?" samt att företagets verksamheter inte orsakar inte någon betydande skada på andra mål såsom det beskrivs i avsnittet "På vilket sätt orsakar inte de hållbara investeringar som den finansiella produkten är tänkt att delvis göra någon betydande skada för några miljörelaterade eller sociala mål för hållbar investering?".
- Sektor- eller värdebaserade exkluderingar förhindrar investeringar i företag som bedöms vara inblandade i allvarliga brott mot internationella normer och där strategier för engagemang inte anses vara möjliga eller effektiva. Företag som bedriver viss verksamhet som bedöms ha betydande negativa konsekvenser för klimatet eller miljön, till exempel energikol eller produktion av fossila bränslen från oljesand samt borrhning i Arktis, exkluderas också, liksom företag som är verksamma inom produktion av kontroversiella vapen och företag som är inblandade i pornografi. Företagens exponering mot vissa verksamheter kan mätas enligt produktion, distribution eller intäktsbidrag beroende på verksamhetens natur, och gränsvärden kan gälla för exkluderingar. En länk till exkluderade företag, såväl som Nordea Funds' policy för ansvarsfulla investeringar där processen beskrivs närmare finns i avsnittet "Var kan jag hitta mer produktspecifik information på nätet?". Investeringarna i fonden omfattas också av specifika exkluderingar som begränsar exponeringen mot vissa verksamheter som inte är förenliga med fondens investeringsprofil eller som anses vara skadliga för miljön eller samhället i stort. De specifika ytterligare exkluderingarna finns i de hållbarhetsrelaterade upplysningarna på webbplatsen som nås via länken i avsnittet nedan "Var kan jag hitta mer produktspecifik information på nätet?".
- Fonden efterlever NAM:s policy för fossila bränslen i linje med Parisavtalet som fastställer gränser för företagens exponering mot produktion, distribution och tjänster kopplade till fossila bränslen. Detta innebär att fonden inte investerar i företag som i betydande omfattning är verksamma i produktion, distribution eller tjänster kopplade till fossila bränslen, om de inte har en dokumenterad strategi för en övergång i linje med Parisavtalet. En länk till NAM:s policy för fossila bränslen i linje med Parisavtalet finns i avsnittet nedan "Var kan jag hitta mer produktspecifik information på nätet?".

De bindande delarna dokumenteras och övervakas på löpande basis av NAM. Nordea Funds har också egna riskhanteringsprocesser för att kontrollera finansiell och regulatorisk risk och säkerställa en lämplig eskalering av potentiella frågor inom ramen för en tydlig styrningsstruktur.

NAM genomför en fördjupad undersökning (due diligence) av externa dataleverantörer för att tydliggöra de metoder som tillämpas och för att verifiera datakvaliteten. Men eftersom det skett en mycket snabb utveckling vad gäller reglering och standarder för icke-finansiell rapportering är aspekter som datakvalitet, täckning och tillgänglighet fortfarande en utmaning – särskilt för mindre företag och mindre utvecklade marknader.

Praxis för god styrning omfattar sunda förvaltningsstrukturer, förhållandet mellan anställda, personalersättning och efterlevnad av skatteregler.

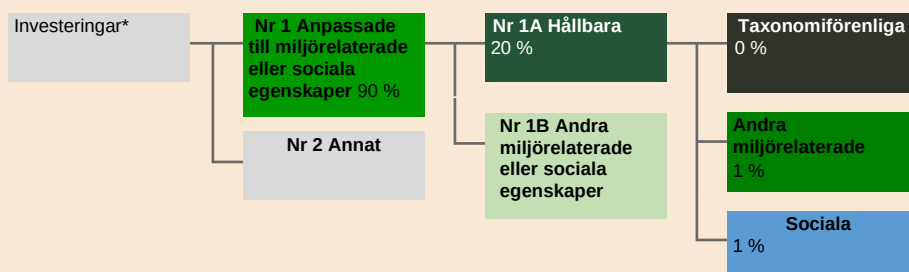
● **Vad är policyn för att bedöma praxis för god styrning i investeringsobjekten?**

Vad gäller företagen i vilka investeringar görs, beaktas gällande praxis för god styrning på olika nivåer i urvalsprocessen för direkta investeringar. Företag granskas avseende god bolagsstyrning genom att bedöma, bland annat, deras relation till anställda, betalningspraxis, ledningsstrukturer och efterlevnad av skatteregler. Vad gäller statliga emittenter bedöms praxis för god styrning utifrån tre kriterier: 1) principer för styrning (demokratiska aspekter) samt 2) genomförande och 3) effektiviteten i styrningen.

Vilken tillgångsallokering är planerad för den finansiella produkten?

Fonden åtar sig att ha en minimiandel i hållbara investeringar, såsom det illustreras nedan. Om ingen procentandel eller 0 % visas kan sådana investeringar vara relevanta för strategin, men fonden är inte skyldig att alltid inneha en viss andel, och andelen för sådana investeringar kan vara så låg som 0 %, i enlighet med förvaltningsorganisationens gottfinnande.

Nr 1 Anpassade till miljörelaterade eller sociala egenskaper omfattar den finansiella produkts investeringar som används för att uppnå de miljörelaterade eller sociala egenskaper som främjas av den finansiella produkten.

Nr 2 Annat omfattar den finansiella produkts återstående investeringar som varken är anpassade till de miljörelaterade eller sociala egenskaperna eller anses som hållbara investeringar.

Kategorin **Nr 1 Anpassade till miljörelaterade eller sociala egenskaper** omfattar:

- Underkategorin **Nr 1A Hållbara** omfattar hållbara investeringar med miljömål eller sociala mål.
- Underkategorin **Nr 1B Andra miljörelaterade eller sociala egenskaper** omfattar investeringar som är anpassade till de miljörelaterade eller sociala egenskaper som inte anses vara hållbara investeringar.

*Med investeringar avses fondens värde, vilket är fondens totala marknadsvärde.

Tillgångs-allokering beskriver andelen investeringar i specifika tillgångar.

Taxonomiförenliga verksamheter uttrycks som en andel av följande:

- **omsättning**, vilket återspeglar andelen av intäkterna från investeringsobjektens gröna verksamheter

- **kapitalutgifter** som visar de gröna investeringar som gjorts av investeringsobjekten, t.ex. för en omställning till en grön ekonomi.

- **driftsutgifter** som återspeglar investeringsobjektens gröna operativa verksamheter.

Till vilken lägsta nivå är de hållbara investeringarna med ett miljömål förenliga med kraven i EU-taxonomin?

Minimiandelen av investeringar som är taxonomiförenliga är 0 %. Tillgången till tillräckligt tillförlitliga uppgifter om taxonomianpassning är begränsad och datatäckningen fortfarande för låg för ett meningsfullt åtagande vad gäller en minimiandel taxonomianpassade investeringar i fonden. Det kan dock inte uteslutas att vissa av fondens innehav klassificeras som taxonomiförenliga investeringar. Informationen och rapporteringen om taxonomiförenlighet kommer att förbättras i takt med att EU:s regelverk utvecklas och tillgången till företagsspecifik information ökar.

Investerar den finansiella produkten i fossilgas och/eller kärnenergi relaterad verksamhet som uppfyller EU-taxonomin?

☐ Ja

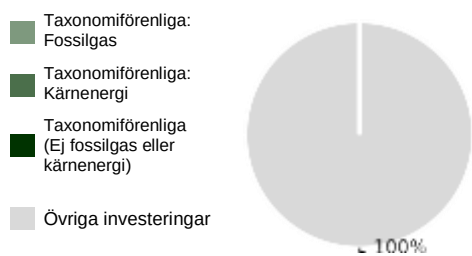
☐ I fossilgas

☐ I kärnenergi

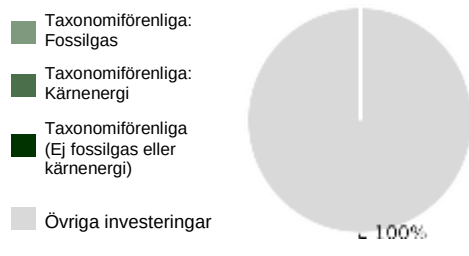
☒ Nej

De två diagrammen nedan visar i grönt minimiprocentandelen investeringar som är förenliga med EU-taxonomin. Eftersom det inte finns någon lämplig metodik för att avgöra hur taxonomiförenliga statsobligationer är*, visar det första diagrammet taxonomiförenligheten med avseende på den finansiella produktens alla investeringar, inklusive statsobligationer, medan det andra diagrammet visar taxonomiförenligheten endast med avseende på de investeringar för den finansiella produkten som inte är statsobligationer.

1. Taxonomiförenlig verksamhet hos investeringar inklusive statsobligationer*

2. Taxonomiförenlig verksamhet hos investeringar exklusive statsobligationer*

Den här grafen representerar 100 % av totala investeringar.

* I dessa diagram avses med "statsobligationer" samtliga exponeringar i statspapper.

Fossilgas och/eller kärnenergi relaterad verksamhet kommer endast att uppfylla EU-taxonomin om den bidrar till att begränsa klimatförändringarna ("begränsning av klimatförändringarna") och inte orsakar betydande skada för något av målen i EU-taxonomin – se förklarande anmärkning i vänstra marginalen. De fullständiga kriterierna för ekonomisk verksamhet för fossilgas och kärnenergi som uppfyller EU-taxonomin fastställs i kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/1214.

Vilken är minimiandelen investeringar i omställningsverksamheter och möjliggörande verksamheter?

Det finns inget åtagande vad gäller en viss minimiandel investeringar i omställningsverksamheter och möjliggörande verksamheter.

För att uppfylla EU-taxonomin omfattar kriterierna för **fossilgas** begränsningar av utsläpp och övergång till förnybar energi eller koldioxidsnåla bränslen senast i slutet av 2035. När det gäller **kärnenergi** inkluderar kriterierna omfattande säkerhets- och avfallshanteringsregler.

Möjliggörande verksamheter gör det direkt möjligt för andra verksamheter att bidra väsentligt till ett miljömål.

Omställningsverksamheter är verksamheter som det ännu inte finns koldioxidsnåla alternativ tillgängliga för och som bland annat har växthusgasutsläpp på nivåer som motsvarar bästa prestanda.

är hållbara investeringar med ett miljömål som **inte beaktar kriterierna** för miljömässigt hållbara ekonomiska verksamheter enligt EU-taxonomin.

Vilken är minimiandelen hållbara investeringar med ett miljömål som inte är förenliga med EU-taxonomin?

Minimiandelen för investeringar med ett miljömål som inte är förenliga EU-taxonomin är 1 %.

Vilken är minimiandelen socialt hållbara investeringar?

Minimiandelen hållbara investeringar med ett socialt mål är 1 %.

Vilka investeringar är inkluderade i "Nr 2 Annat", vad är deras syfte och finns det några miljörelaterade eller sociala minimiskyddsåtgärder?

Likvida medel kan innehåsa som komplement eller för riskbalansering. Fonden kan använda derivat och andra tekniker för ändamål som beskrivs i det specifika fondavsnittet i prospektet. Denna kategori kan även innefatta värdepapper för vilka relevanta data saknas. Inga miljömässiga eller sociala minimiskyddsåtgärder är tillämpliga.

Var kan jag hitta mer produktspecifik information på nätet?

Mer produktspecifik information finns på www.nordea.se

Fondspecifika hållbarhetsrelaterade upplysningar finns att tillgå på webbplatsen via ovanstående länk till den produktspecifika informationen.

Ytterligare information som det hänvisas till ovan finns tillgänglig här:

[Policy för ansvarsfulla investeringar](#)

[Lista över exkluderade företag](#)

[Policy för fossila bränslen i linje med Parisavtalet](#)